

Documentul de analiză 04

RO

Digitalizarea gestionării fondurilor UE

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

2023

Cuprins

	Puncte
Sinteză	I-VIII
Introducere	01-10
Digitalizarea poate contribui la gestionarea mai eficientă a fondurilor UE	01-06
Sistemele informatice utilizate în gestionarea fondurilor UE sunt numeroase	07-10
Sfera și abordarea	11-13
Comisia „cu adevărat digitală”: un șantier în lucru	14-26
Comisia a luat măsuri în vederea simplificării peisajului său digital	14-18
Comisia se așteaptă ca SUMMA să îmbunătățească eficiența gestiunii financiare	19-22
Oportunitățile, provocările și implicațiile în materie de audit ale digitalizării gestionării de către Comisie a fondurilor UE	23-26
Gradul de digitalizare a gestionării granturilor și a achizițiilor publice în cadrul gestiunii directe și al gestiunii indirecte variază	27-46
Majoritatea granturilor UE care fac obiectul gestiunii directe sunt acoperite de un sistem informatic cu procese automatizate	28-32
Comisia a creat un sistem informatic pentru MRR, sub forma unui instrument de raportare	33-35
Comisia nu dispune de o soluție informatică instituțională pentru gestiunea indirectă	36-39
În domeniul achizițiilor publice, Comisia a luat măsuri pentru a înlocui actualul mozaic informatic cu o soluție instituțională	40-43
Oportunitățile, provocările și implicațiile în materie de audit ale digitalizării gestiunii directe și a celei indirecte	44-46

Comisia și-a digitalizat procedurile din cadrul gestiunii partajate, dar, la nivel național, gradul de digitalizare variază	47-68
Plățile Comisiei către statele membre au fost digitalizate	48-50
Gradul de digitalizare a plăților efectuate de statele membre către beneficiari diferă de la un fond al UE la altul	51-57
Gradul de utilizare de către statele membre a achizițiilor publice electronice era inegal	58-64
Oportunitățile, provocările și implicațiile în materie de audit ale digitalizării gestiunii partajate	65-68
Instrumentele informatice contribuie la creșterea transparenței și la consolidarea protecției cheltuielilor UE	69-80
Pentru raportarea cu privire la transparență, sunt utilizate o multitudine de sisteme	69-73
Instrumentele informatice menite să protejeze cheltuielile UE nu sunt utilizate în mod uniform în toate cele trei moduri de gestiune	74-77
Oportunitățile, provocările și implicațiile în materie de audit ale dezvoltării de instrumente informatice pentru a îmbunătăți transparența și a proteja interesele financiare ale UE	78-80
Remarci finale	81-88
Anexe	
Anexa I – Principalele caracteristici ale sistemelor de e-coeziune din statele membre	
Anexa II – Schimbul paralel de date cu beneficiarii din afara sistemelor de e-coeziune	
Anexa III – Principalele funcționalități ale sistemelor de achiziții publice electronice din statele membre	

Acronime

Glosar

Echipa din cadrul Curții de Conturi Europene

Sinteză

I Dacă este gestionată în mod corespunzător, digitalizarea poate transforma administrațiile publice, ajutându-le să își presteze serviciile într-un mod mai eficient, mai fiabil și mai securizat. Prin digitalizare, Comisia încearcă să reinventeze modul în care funcționează și să îmbunătățească gestionarea fondurilor UE. Acest lucru poate contribui, de asemenea, la protejarea intereselor financiare ale UE prin asigurarea unor date mai actuale, mai coerente și de o mai bună calitate.

II Prezenta analiză descrie și examinează stadiul actual al digitalizării în gestionarea fondurilor UE, precum și dezvoltările planificate. Scopul Curții este de a contribui la acest proces prin identificarea oportunităților, a provocărilor și a implicațiilor în materie de audit. Curtea a analizat cheltuielile operaționale care fac obiectul gestiunii directe, indirecte și partajate, axându-se pe granturi și pe achizițiile publice. Prezentul document nu corespunde unui raport de audit, ci este o analiză care se bazează în principal pe informații publice sau pe materiale colectate în mod special în acest scop.

III În Strategia sa digitală din 2018, Comisia și-a afirmat obiectivul de a deveni „cu adevărat digitală” până în 2022. Această strategie a fost urmată, la jumătatea anului 2022, de o nouă strategie digitală, acțiunile-cheie urmând să fie realizate până la sfârșitul anului 2024. Principala provocare la care Comisia trebuie să răspundă în gestionarea fondurilor UE este modernizarea sistemului său de gestiune financiară. De asemenea, Comisia intenționează să își simplifice peisajul informatic complex prin reducerea numărului mare de sisteme locale pe care le utilizează pe plan intern și prin raționalizarea în continuare a proceselor sale operaționale. În acest sens, o „Comisie cu adevărat digitală” este încă un șantier în lucru.

IV Comisia operează deja mai multe sisteme informatice instituționale. De exemplu, aceasta utilizează în principal un sistem informatic bine integrat și automatizat pentru atribuirea granturilor. În domeniul achizițiilor publice, este deja operațional un sistem instituțional pentru etapele premergătoare atribuirii contractelor, însă sistemul pentru etapa ulterioară contractării este încă în curs de dezvoltare. Totuși, Comisia nu dispune de un sistem instituțional pentru toate nevoile sale aferente gestiunii indirecte: în acest domeniu, ea este încă în curs de a finaliza o serie de proiecte informatice.

V Există variații în ceea ce privește gradul de digitalizare a cheltuielilor UE în cadrul gestiunii partajate, asigurată de mai multe organisme care își desfășoară activitatea în diferite jurisdicții și care se pot confrunta cu obstacole tehnice și organizaționale diferite. Comisia și-a digitalizat procedurile de efectuare a plăților către statele membre. În statele membre, digitalizarea este mai avansată în cadrul politicii agricole comune (în special în ceea ce privește plățile directe), în care profilul de plăți este mai omogen decât în alte domenii care fac obiectul gestiunii partajate. Se constată diferențe mai mari între autoritățile naționale în ceea ce privește utilizarea tehnologiei informației în cadrul politicii de coeziune și al finanțării pentru dezvoltare rurală. Există de asemenea variații între statele membre și în ceea ce privește măsura în care acestea exploatează capacitățile de achiziții publice electronice.

VI Transparența cu privire la contractanți și la beneficiarii cheltuielilor UE se sprijină în prezent pe mai multe baze de date și portaluri și variază în funcție de modul de gestiune și de politică. Ea este asigurată în modul cel mai centralizat în cazul gestiunii directe de către Comisie și este mai fragmentată pentru celelalte moduri de gestiune. Există, de asemenea, unele diferențe în ceea ce privește modul în care sunt publicate informațiile. În mod similar, instrumentele informatice menite să consolideze protecția bugetului UE nu sunt implementate uniform în toate modurile de gestiune. În propunerea sa din 2022 de reformare a Regulamentului financiar al UE, Comisia s-a pronunțat în favoarea unei mai mari armonizări, dar nu a mers suficient de departe, astfel cum a observat Curtea în Avizul său nr. 06/2022.

VII Digitalizarea are potențialul de a eficientiza nu numai gestionarea, ci și auditul fondurilor UE. De exemplu, accesul la sistemele informatice poate accelera procesul de colectare și de analiză a probelor stocate în acestea. Totuși, din cauza diferențelor în ceea ce privește gradul de digitalizare și a numărului mare de sisteme informatice utilizate pentru execuția bugetului UE, este imposibil, în prezent, să se efectueze teste pe scară largă. Diferențele legate de governanța datelor constituie un alt obstacol: unele date esențiale sunt încă sub formă nestructurată sau sunt disponibile doar direct la autoritățile de management sau la beneficiari și, prin urmare, nu sunt pretabile pentru auditul digital și pentru o analiză exhaustivă.

VIII Comisia și alte organisme implicate în execuția bugetului UE se confruntă cu numeroase provocări în eforturile lor de digitalizare. De exemplu, pentru a raționaliza gestionarea fondurilor UE, va fi necesar să se simplifice și mai mult peisajul informatic, prin reducerea diferențelor și prin îmbunătățirea interoperabilității dintre sistemele informatice și datele utilizate de numeroasele organisme de punere în aplicare.

Introducere

Digitalizarea poate contribui la gestionarea mai eficientă a fondurilor UE

01 Potrivit Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), „digitalizarea înseamnă utilizarea tehnologiilor și a datelor digitale, precum și interconectarea care are ca rezultat activități noi sau modificări ale activităților existente”¹. Una dintre condițiile esențiale pentru o gestionare eficientă a fondurilor UE este aceea de a se dispune de date fiabile și actuale. Valorificarea oportunităților oferite de tehnologiile digitale în vederea unei utilizări eficiente a datelor este necesară pentru ca organizațiile să prospere². Digitalizarea înseamnă mai mult decât a face posibilă citirea automată a datelor; ea are potențialul de a transforma considerabil procesele operaționale.

02 Prin digitalizare, Comisia încearcă să reinventeze modul în care funcționează³. Digitalizarea poate fi un mijloc de a crește armonizarea în gestionarea fondurilor UE și de a reduce sarcina administrativă atât pentru personalul Comisiei, cât și pentru contractanți și pentru beneficiarii finanțării. Ea contribuie, de asemenea, la protejarea intereselor financiare ale UE prin asigurarea unor date mai actuale, mai coerente și de o mai bună calitate. În fine, digitalizarea poate fi benefică pentru audit, care ar putea deveni mai eficient grație utilizării de tehnici digitale bazate pe extragerea de date într-un format citibil din sistemele IT de gestionare. Reducerea operațiunilor manuale ar permite auditorilor să analizeze cantități mai mari de date și să desprindă concluzii cu privire la populații mai mari.

03 Partenerii au arătat în ultimii ani un interes din ce în ce mai mare față de digitalizarea gestionării fondurilor UE. De exemplu, în [rezoluția](#) sa referitoare la descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului general al UE aferent exercițiului financiar 2020, Parlamentul European a subliniat importanța instituirii unei baze de date interoperabile unice privind beneficiarii de finanțare din partea UE. Acesta a invitat Comisia să asigure protecția bugetului UE prin utilizarea unor sisteme digitale și automatizate pentru monitorizare, raportare și audit.

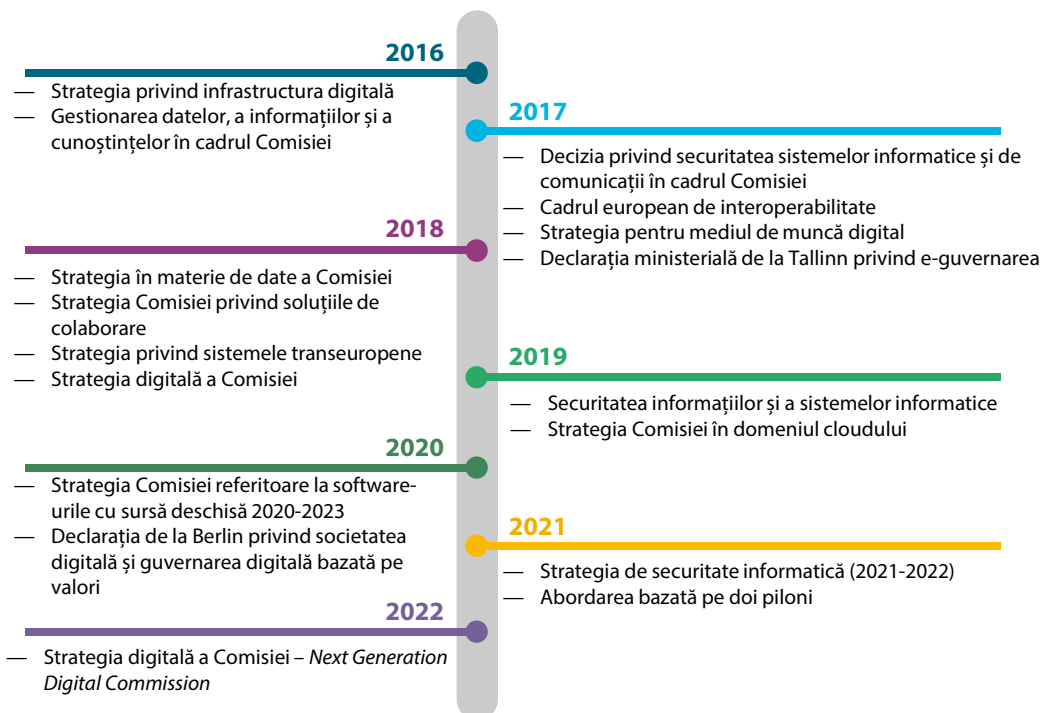
¹ OECD (2019), *Going Digital: Shaping Policies, Improving Lives*, OECD Publishing, Paris.

² Strategia digitală a Comisiei, C(2018) 7118, p. 2.

³ *Ibidem*, p. 3.

04 Digitalizarea reprezintă de mulți ani o prioritate strategică a Comisiei. În ultimii ani, aceasta a inițiat o serie de acțiuni în vederea raționalizării și a îmbunătățirii peisajului său digital instituțional. **Figura 1** prezintă principalele documente strategice publicate în acest scop în domeniul tehnologiei informației.

Figura 1 – Principalele documente strategice instituționale legate de tehnologia informației

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor Comisiei și a informațiilor publice.

05 În **strategia sa digitală din 2018**, Comisia și-a fixat obiectivul de a deveni o „administrație transformată digital, axată pe utilizator și bazată pe date” până în 2022 și a identificat mai multe principii de nivel înalt, cum ar fi „digital în mod implicit”, transparența, interoperabilitatea și abordarea centrată pe utilizator. **Orientările politice** stabilite pentru perioada 2019-2024 au consolidat acest obiectiv, care se axează pe crearea unui „ecosistem de date” constituit din resurse și servicii interconectate.

06 Fiecare serviciu al Comisiei trebuie să evalueze gradul său de conformare la strategii pentru fiecare soluție IT pe care o implementează. În 2021, serviciile au raportat cu privire la progresele lor în raport cu aceste principii și au relevat grade de aderare diferite, și anume între 10 % și 100 % pentru anul respectiv. În estimările lor pentru 2022, majoritatea serviciilor se așteaptă la îmbunătățiri, dar nu la o conformare

deplină⁴. La jumătatea anului 2022, Comisia a adoptat o [nouă strategie digitală](#), care prezintă acțiunile principale ce trebuie realizate până la sfârșitul anului 2024. Printre acestea se numără consolidarea securității cibernetice, utilizarea tehnologiilor emergente, cum ar fi inteligența artificială, și o interoperabilitate sporită.

Sistemele informatice utilizate în gestionarea fondurilor UE sunt numeroase

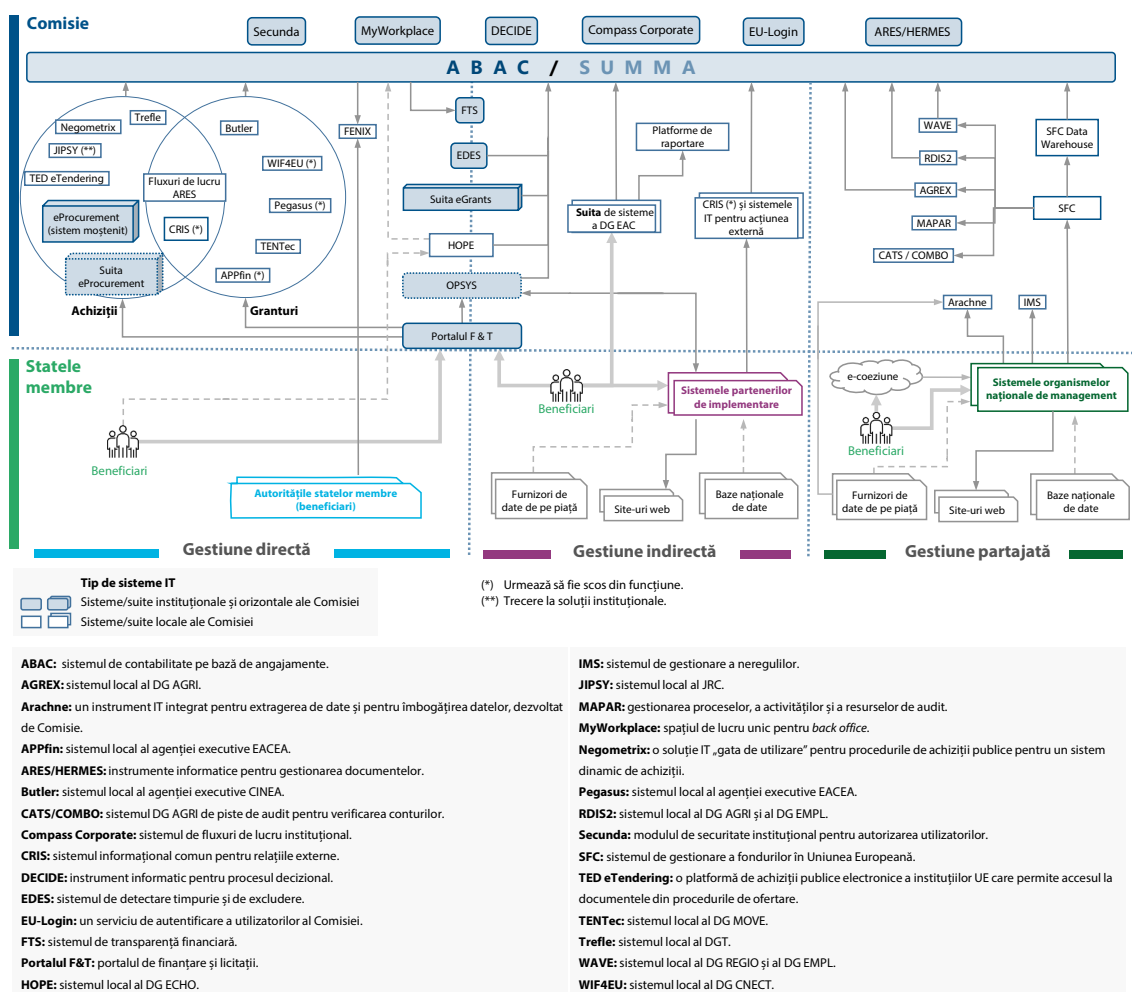
07 Comisia evoluează într-un mediu complex de sisteme informatice, soluții digitale și seturi de date⁵. În prezent, instrumentul său de bază pentru procesele bugetare, contabile și de trezorerie de la nivel central este ABAC – sistemul de gestiune financiară (care urmează să fie înlocuit cu un sistem nou – SUMMA – a se vedea punctul [19](#)). ABAC este sursa directă pentru o mare parte din rapoartele financiare oficiale ale Comisiei. Pentru a furniza informații privind operațiunile financiare, ABAC asigură interfața și schimbul de informații cu aproximativ 80 de sisteme locale.

08 Comisia dispune de mai multe alte sisteme informatice relevante pentru gestionarea fondurilor UE și pentru protecția intereselor financiare ale UE, cum ar fi Sistemul de gestionare a neregulilor (IMS), Sistemul de detectare timpurie și de excludere (EDES) și Arachne, un instrument de extragere a datelor și de evaluare a riscurilor. Pe lângă acestea, mai există și numeroase baze de date naționale, cum ar fi registre ale întreprinderilor, registre fiscale, registre ale beneficiarilor reali finali, platforme de achiziții publice și baze de date ale organismelor responsabile cu execuția bugetului UE. [Figura 2](#) oferă o imagine de ansamblu a principalelor sisteme informatice utilizate pentru gestionarea fondurilor UE.

⁴ Rapoartele anuale de activitate ale serviciilor Comisiei pentru 2021.

⁵ Strategia digitală a Comisiei, [C\(2022\) 4388](#).

Figura 2 – Sistemele informatice principale utilizate în gestionarea fondurilor UE

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor Comisiei.

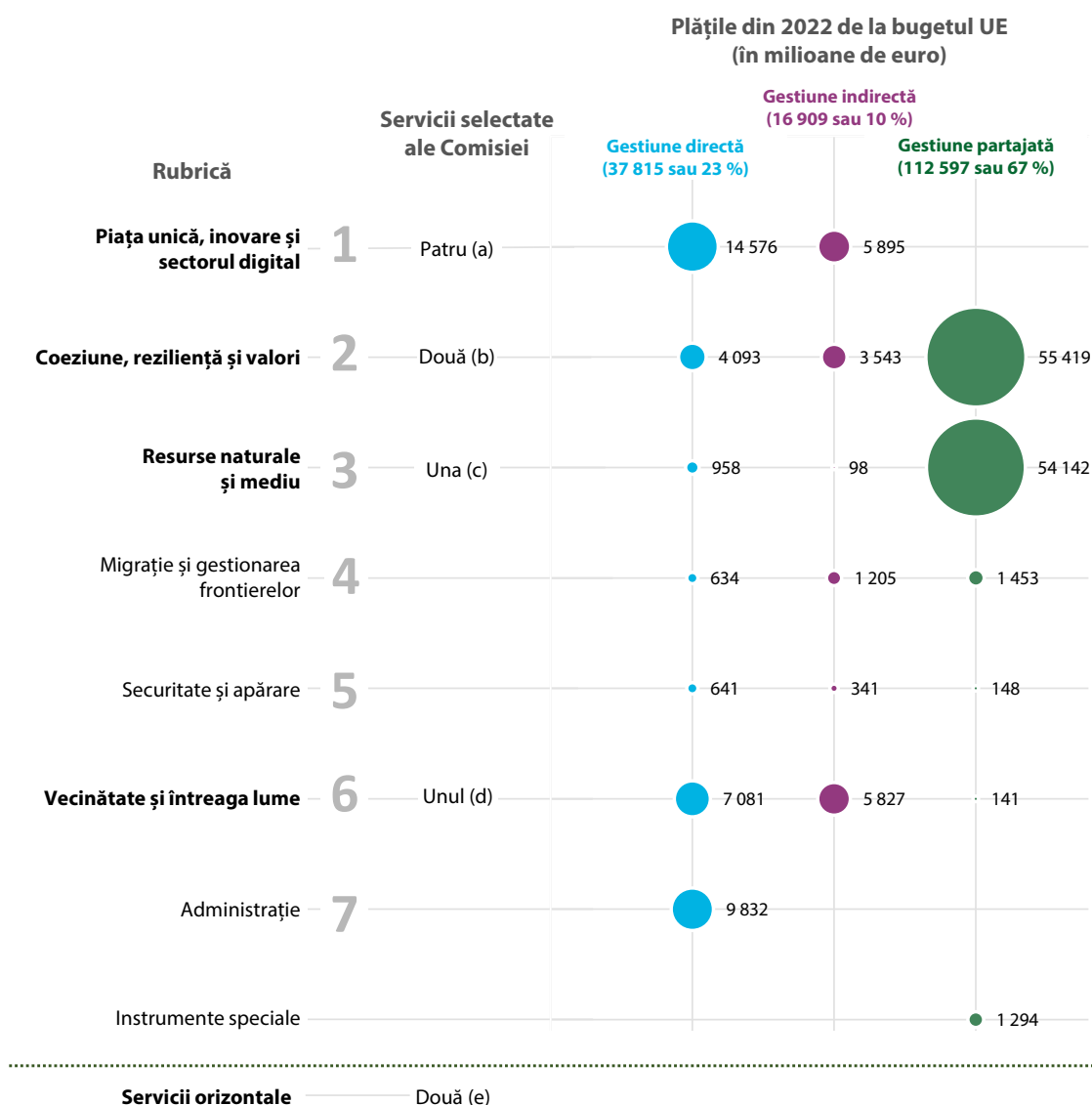
09 Cheltuielile de la bugetul UE traversează trei etape principale – pregătire, execuție și raportare – și fac obiectul normelor din **Regulamentul financiar al UE**. Toate programele finanțate de la buget sunt gestionate printr-unul dintre următoarele trei moduri de gestiune: gestiune directă (de către Comisie sau de către alte instituții/organisme ale UE), gestiune indirectă (de către organizațiile partenere ale Comisiei sau de către alte autorități din interiorul sau din afara UE) sau gestiune partajată (în comun de către Comisie și autoritățile statelor membre).

10 Granturile și achizițiile publice sunt principalele instrumente de execuție a bugetului UE și acoperă majoritatea cheltuielilor de la bugetul Uniunii. Ele implică procese similare (publicitate, evaluarea cererilor de finanțare/a ofertelor, atribuirea contractelor, plăți, monitorizare și raportare) și sunt reglementate de principiile comune din Regulamentul financiar, precum transparența, egalitatea de tratament și nediscriminarea.

Sfera și abordarea

11 În cadrul acestei analize, Curtea urmărește să răspundă interesului puternic al partenerilor legat de acest domeniu, prin conturarea unei imagini cuprinzătoare a digitalizării în gestionarea fondurilor UE. Este analizat modul în care datele sunt utilizate de sistemele informatice instituite de Comisie pentru gestionarea cheltuielilor operaționale de la bugetul UE. Analiza acoperă toate cele trei moduri de gestiune (directă, indirectă și partajată) în domenii de politică selectate și în anumite servicii ale Comisiei, mai exact nouă direcții generale (DG) și o agenție executivă (a se vedea [figura 3](#)). Curtea a consultat o serie de autorități din statele membre pentru a colecta informații suplimentare cu privire la modul în care acestea fac uz de sistemele informatice și de date în gestionarea fondurilor UE.

Figura 3 – Plățile efectuate de la bugetul UE în 2022, defalcate pe rubrici, pe moduri de gestiune și pe serviciile selectate ale Comisiei

- (a) Agenția Executivă Europeană pentru Cercetare; DG Cercetare și Inovare; Centrul Comun de Cercetare; DG Afaceri Economice și Financiare.
 (b) DG Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune; DG Politică Regională și Urbană.
 (c) DG Agricultură și Dezvoltare Rurală.
 (d) DG Parteneriate Internaționale.
 (e) DG Buget; DG Informatică.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor Comisiei (ABAC).

12 În cadrul acestei analize, obiectivul Curții a fost de a identifica principalele oportunități și provocări asociate stadiului actual al digitalizării și de a explora posibilele implicații pentru auditul digital al fondurilor UE. Curtea s-a axat pe următoarele procese și instrumente:

- execuția bugetară și contabilitatea;
- gestionarea granturilor și a achizițiilor publice;
- instrumentele concepute pentru a asigura transparența cheltuielilor și pentru a proteja interesele financiare ale UE.

13 Acest document nu constituie un raport de audit, ci o analiză. Activitatea Curții a avut la bază informații aflate la dispoziția publicului, cum ar fi rapoarte și studii ale Comisiei și ale Parlamentului European, precum și activitățile proprii desfășurate în trecut în acest domeniu și cunoștințele acumulate în timp. Curtea a colectat informații noi solicitând în mod specific documente suplimentare, cum ar fi rapoarte interne și documente de lucru, și a intervievat personal relevant din zece servicii ale Comisiei (*figura 3*). De asemenea, Curtea a trimis un chestionar către alte 25 de servicii cu scopul de a ajuta la înțelegerea stadiului actual al digitalizării în cadrul Comisiei: s-au primit 21 de răspunsuri. Analiza vizează perioada cuprinsă între ianuarie 2014 și decembrie 2022.

Comisia „cu adevărat digitală”: un șantier în lucru

Comisia a luat măsuri în vederea simplificării peisajului său digital

14 Peisajul digital al Comisiei este unul fragmentat, format din sisteme informatice, instrumente digitale și seturi de date (a se vedea punctele **07** și **08**). Aceasta a lansat mai multe proiecte emblematice pentru a pune la dispoziție sisteme informatice esențiale pentru uzul corporativ în întreaga instituție. Comisia se așteaptă ca sistemele instituționale introduse să simplifice peisajul informatic, să raționalizeze procesele operaționale și să le facă mai eficiente.

15 În acest scop, ea a creat un „spațiu unic pentru schimburi de date electronice” (SEDIA) în 2017, o platformă centrală pentru publicarea tuturor oportunităților de finanțare și de ofertare oferite de instituțiile și organismele UE, precum și un punct de intrare unic pentru contractanții (potențiali) și beneficiarii de finanțare din partea UE în cadrul gestiunii directe și indirecte. SEDIA interacționează cu sistemele informatice instituționale ale Comisiei pentru administrarea granturilor (suita „eGrants”) și pentru gestionarea achizițiilor publice (suita „eProcurement”). Prin urmare, participanții utilizează SEDIA pentru a transmite toate documentele referitoare la granturi și la achiziții publice, cum ar fi propunerile și rapoartele privind livrabilele și îndeplinirea obiectivelor de etapă.

16 În același an, Comisia a decis să înlocuiască ABAC, sistemul său de gestiune financiară (dezvoltat în principal intern), cu SUMMA, un sistem „gata de utilizare”. De asemenea, Comisia este în curs de a dezvolta OPSYS ECOSYSTEM pentru serviciile sale responsabile de acțiunea externă („familia RELEX”) – a se vedea punctul **38**. În cadrul gestiunii partajate, Comisia administrează Sistemul de gestionare a fondurilor în Uniunea Europeană (SFC) – sistemul informatic pentru schimbul de date cu statele membre – și Arachne.

17 Aceste proiecte emblematic se află sub supravegherea globală a Consiliului pentru tehnologia informației și securitate cibernetică al Comisiei⁶, însă coordonarea lor la nivel operațional este complexă. Mecanismele de guvernare sunt următoarele:

- o SEDIA, eGrants și eProcurement se află sub responsabilitatea Comitetului director pentru granturi și achiziții publice (GPSB). Modulul de gestionare a contractelor din cadrul programului OPSYS a fost fuzionat în programul instituțional eProcurement sub tutela GPSB, demers care reflectă intenția Comisiei de a simplifica și de a alinia guvernarea și finanțarea instrumentelor informatice aferente. Celelalte module ale programului OPSYS sunt gestionate de un comitet director separat pentru familia RELEX.
- o Guvernarea SFC și a Arachne este exercitată de către un comitet director.
- o SUMMA are, de asemenea, propria structură de guvernare. Între GPSB și SUMMA există o cooperare la mai multe niveluri, de la cel al personalului operațional până la nivelul conducerii superioare.

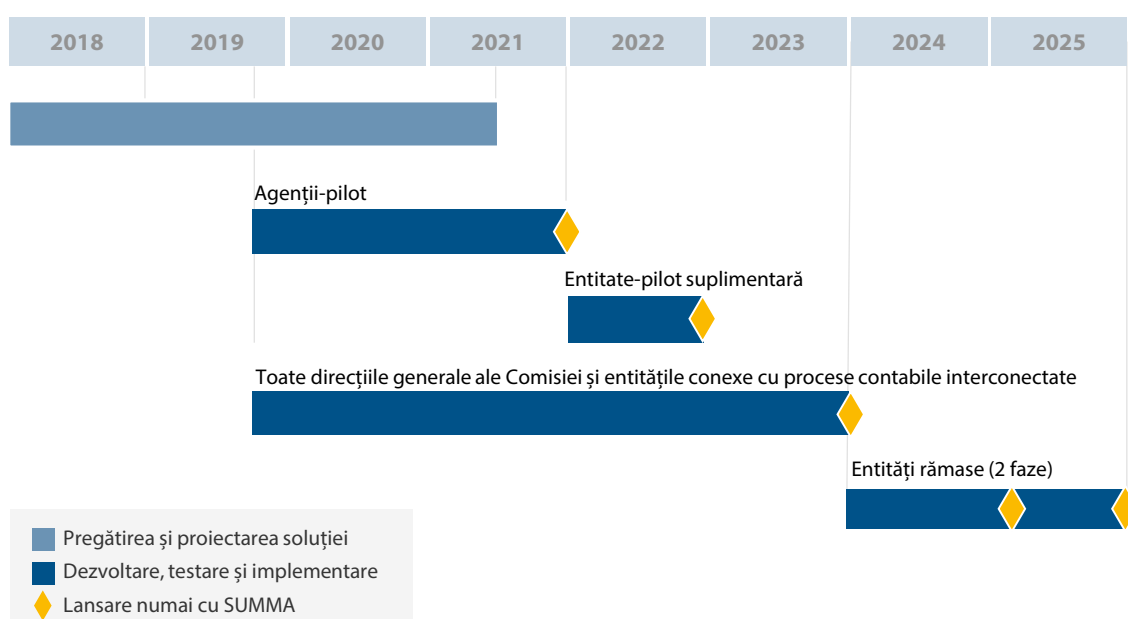
18 Unele dintre proiectele IT emblematic, cum ar fi SUMMA, OPSYS și eProcurement, au suferit întârzieri și, de asemenea, au depășit cu mult bugetul alocat. Comisia a informat Curtea că printre motivele principale ale acestor întârzieri se numără o extindere a sferei de acoperire, complexitatea mecanismelor de guvernare, priorități contradictorii între diferitele proiecte (din cauza unui grad ridicat de interdependență) și eliminarea treptată a sistemelor locale. Aceasta a indicat, de asemenea, constrângeri bugetare.

⁶ Comunicarea către Comisie: *Streamlining and strengthening corporate governance within the European Commission*, C(2018) 7704.

Comisia se așteaptă ca SUMMA să îmbunătățească eficiența gestiunii financiare

19 ABAC este încă în uz și a devenit extrem de complex, costisitor de întreținut și incapabil să răspundă nevoilor viitoare ale Comisiei. **Figura 4** prezintă calendarul actual al înlocuirii ABAC cu SUMMA. Începând din ianuarie 2022, SUMMA a fost implementat ca exercițiu-pilot în cadrul a trei agenții ale UE⁷. În ianuarie 2023, SUMMA a fost implementat într-un al patrulea organism al UE⁸.

Figura 4 – Calendarul actual pentru SUMMA la nivelul Comisiei și al entităților conexe

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor Comisiei.

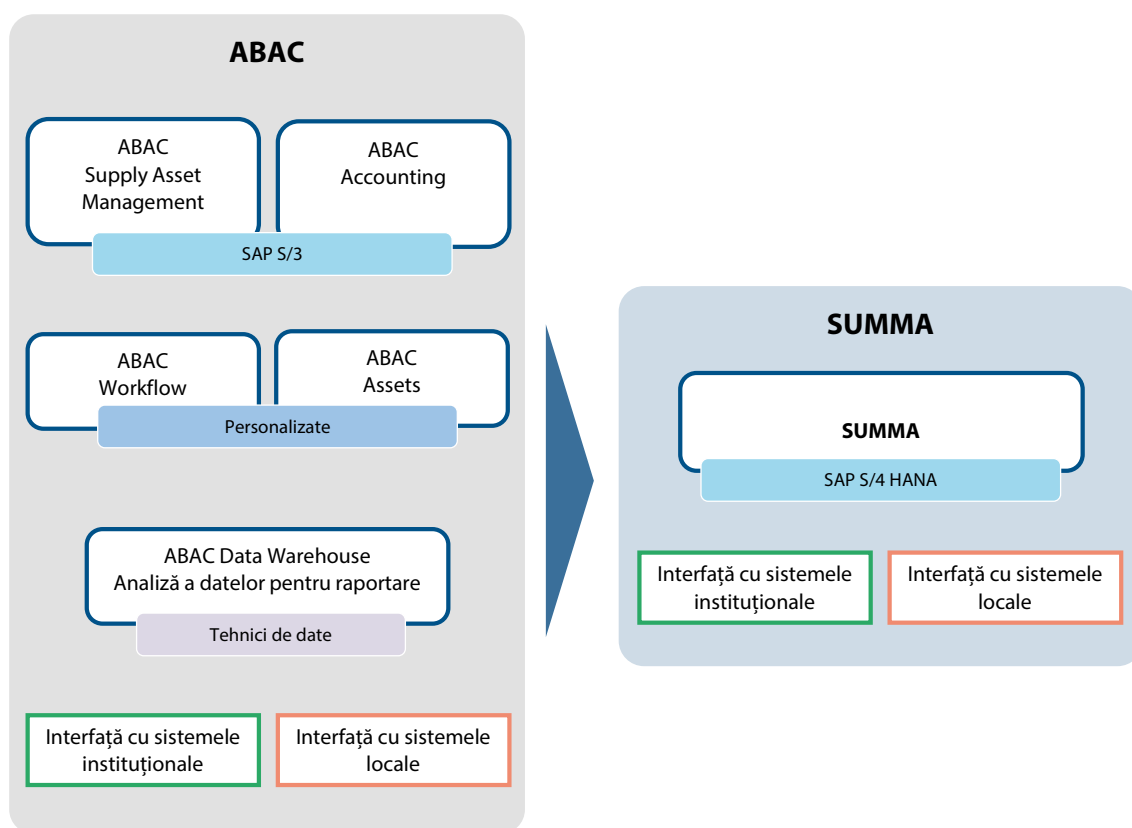
20 SUMMA este destinat să acopere, în esență, aceleași procese ca și ABAC, dar cu funcționalități mai cuprinzătoare și cu o arhitectură mai raționalizată și mai puțin personalizată (**figura 5**). La fel ca ABAC, pentru a produce conturile anuale, SUMMA se va baza pe date financiare provenite din alte sisteme locale și instituționale ale Comisiei. Prin reducerea numărului de sisteme locale conectate la SUMMA (de la aproximativ 80 la mai puțin de 60), fie prin scoatere din funcțiune, fie prin impunerea de soluții instituționale, și prin standardizarea integrării tehnice cu SUMMA, Comisia urmărește să reducă costurile de mentenanță și riscurile legate de securitate. SUMMA

⁷ Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediu, Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate și Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală.

⁸ Întreprinderea comună pentru o aviație curată.

este prevăzut să interacționeze cu până la 20 de sisteme locale, de la care va primi date financiare. Aproximativ 40 de alte sisteme locale vor prelua informații din depozitul de date SUMMA.

Figura 5 – În comparație cu ABAC, sistemele care alcătuiesc arhitectura SUMMA sunt mai puține și nu atât de personalizate

Tehnici de analiză a datelor: utilizarea tehnologiei pentru a colecta date și a le prezenta într-un mod mai ușor de utilizat în scopul luării deciziilor.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor Comisiei.

21 Potrivit Comisiei, beneficiile principale ale SUMMA constau în potențialul acestuia de:

- o a simplifica și a standardiza procesele operaționale (de exemplu, validarea automată a partenerilor comerciali nou-creați), cu noi capacități de raportare, de prognoză și de analitică (de exemplu, tabloul de bord privind execuția bugetară) și cu un registru de date centralizat pentru toate datele contabile și de control;
- o a spori eficiența, prin valorificarea tehnologiei moderne și a automatizării;
- o a consolida controalele și conformitatea (de exemplu, verificări integrate îmbunătățite ale calității datelor);

- o a reduce riscurile la adresa continuității activității prin utilizarea unor tehnologii mai avansate;
- o a reduce costurile de mentenanță a infrastructurii.

22 Din cauza volumului mare de date, Comisiei îi va fi dificil să migreze în integralitate toate operațiunile din ABAC. Prin urmare, aceasta intenționează să migreze numai operațiunile deschise către SUMMA. Operațiunile închise vor rămâne în depozitul de date ABAC (*ABAC Data Warehouse*), unde vor antrena costuri de mentenanță. Comisia intenționează însă să includă operațiunile închise într-o „vizualizare unică” în SUMMA, care să cuprindă date istorice din ABAC.

Oportunitățile, provocările și implicațiile în materie de audit ale digitalizării gestionării de către Comisie a fondurilor UE

23 Dezvoltarea de instrumente digitale, astfel cum s-a arătat mai sus, oferă Comisiei o serie de oportunități considerabile pentru o mai mare eficiență în desfășurarea activității sale, și anume oportunitatea:

- o de a exploata utilizarea pe scară mai largă a tehnologiilor emergente pentru gestionarea fondurilor UE, în special în SUMMA;
- o de a reduce numărul de sisteme locale, ceea ce ar trebui să conducă la reducerea costurilor de mentenanță și la atenuarea riscurilor la adresa securității;
- o de a raționaliza în continuare procesele operaționale prin aplicarea de soluții informatice instituționale în loc de sisteme locale.

24 În același timp însă, digitalizarea aduce cu sine mai multe provocări, cum ar fi:

- o continuarea raționalizării unui peisaj informatic care rămâne complex;
- o înlocuirea ABAC cu SUMMA, care va genera în special riscuri în materie de migrare a datelor;
- o finalizarea fără întârzieri suplimentare a proiectelor emblematiche și asigurarea, în același timp, a unor fonduri și resurse suficiente, precum și desființarea culturii „compartimentării” care este asociată utilizării de sisteme locale.

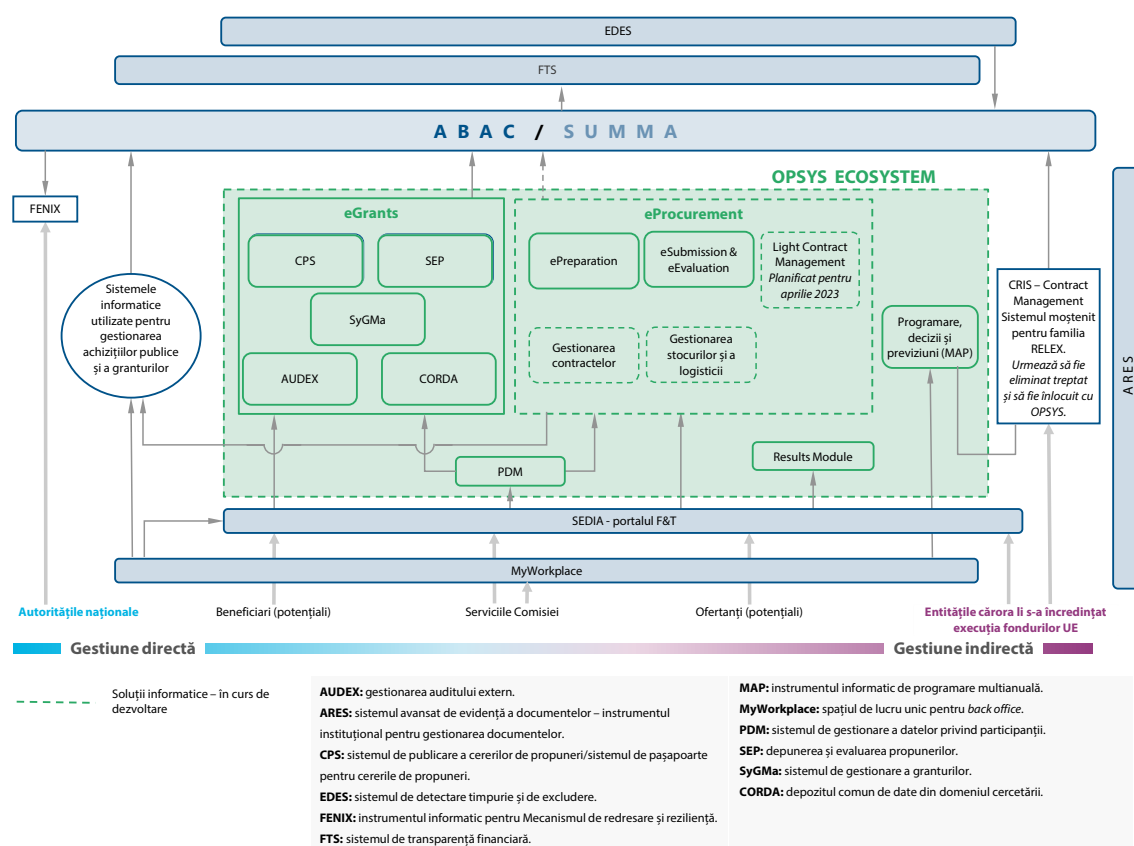
25 În opinia Curții, auditul financiar al conturilor consolidate ale Comisiei este un candidat principal pentru utilizarea auditului digital, întrucât datele necesare sunt stocate într-un sistem unic (ABAC). De exemplu, utilizarea unui instrument informatic pentru extragerea automată de documente a permis auditorilor să observe unele câștiguri în materie de eficiență. Alte domenii care ar putea beneficia de automatizare includ examinarea angajamentelor și a plăților în contextul gestiunii partajate și al gestiunii directe. Cu toate acestea, în prezent, nu este posibilă o abordare uniformă a auditului financiar pentru întreaga populație de operațiuni, deoarece unele agenții și alte organisme nu utilizează ABAC.

26 Înlocuirea ABAC cu SUMMA ar putea necesita ajustări la nivelul auditului digital al Curții sau o regândire a acestuia ca răspuns la noile capacități de raportare și la alte schimbări tehnologice preconizate a fi aduse de SUMMA. În perioada tranzitorie, Curtea consideră că vor fi necesare verificări pentru a confirma integralitatea migrării din ABAC. Pe de altă parte, Curtea consideră că noul instrument de raportare al SUMMA îi va permite să câștige timp în ceea ce privește verificările comparative în viitor.

Gradul de digitalizare a gestionării granturilor și a achizițiilor publice în cadrul gestiunii directe și al gestiunii indirecte variază

27 În cadrul gestiunii directe (căreia îi corespunde o cincime din plățile de la bugetul UE), Comisia execută fondurile UE prin intermediul propriilor servicii și agenții. În cadrul gestiunii indirecte (căreia îi corespunde o zecime din plățile de la bugetul UE), finanțarea este gestionată de alte organisme din sectorul public sau de organisme cu misiune de serviciu public – cunoscute sub denumirea de „entități cărora le-a fost încredințată execuția fondurilor UE”. **Figura 6** prezintă sistemele informatice și fluxurile de date principale din cadrul gestiunii directe și al celei indirecte. Mai multe sisteme informatice, cum ar fi portalul F&T, eGrants și Sistemul de transparență financiară (FTS), sunt utilizate în ambele moduri de gestiune.

Figura 6 – Sistemele informatice și fluxurile de date principale din cadrul gestiunii directe și al celei indirecte

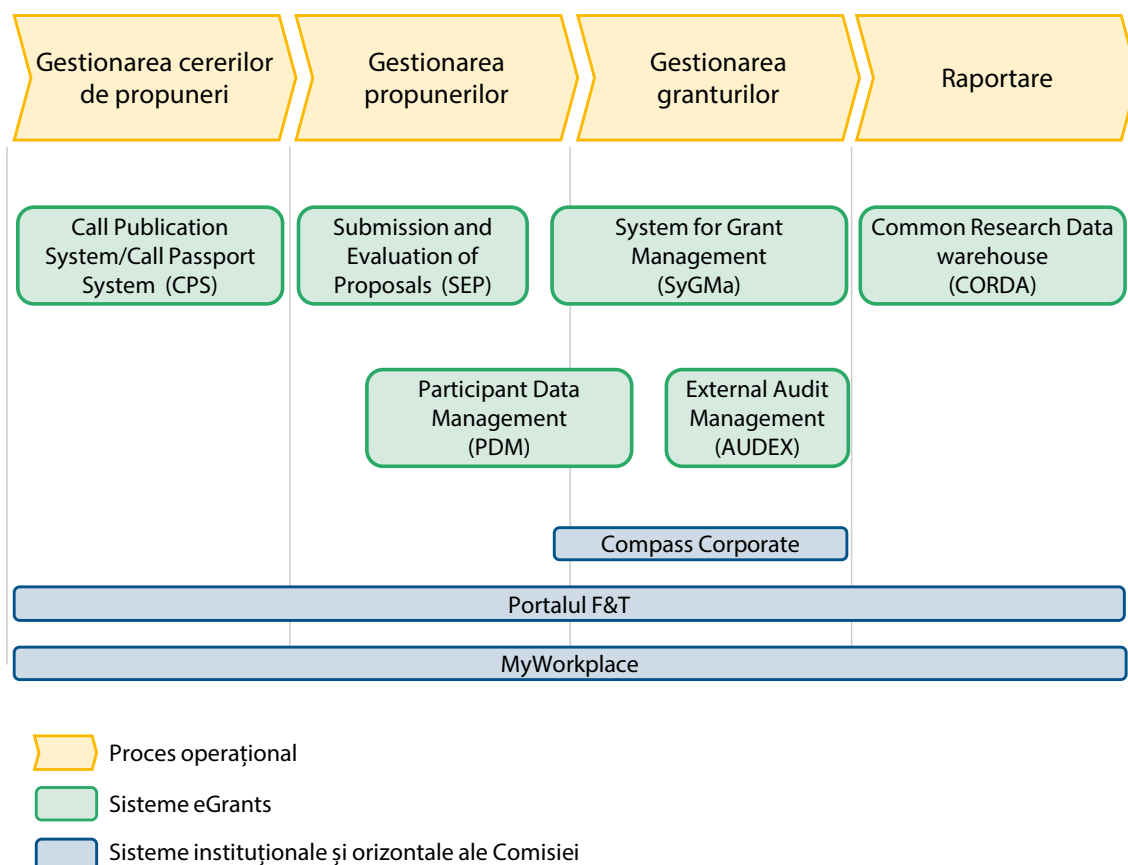

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor Comisiei.

Majoritatea granturilor UE care fac obiectul gestiunii directe sunt acoperite de un sistem informatic cu procese automatizate

28 Suita eGrants funcționează din 2014 și este în prezent sistemul instituțional utilizat de Comisie pentru gestionarea granturilor directe. Nu este vorba de un sistem unic, ci de o serie de instrumente informatice complementare și bine integrate⁹, între care are loc un schimb în cea mai mare parte automat de date. Prin urmare, eGrants oferă un proces automatizat pentru întregul ciclu de viață al gestionării unui grant. Prin utilizarea semnăturilor electronice, acesta contribuie la o gestionare dematerializată. eGrants este integrat cu AUDEX, un instrument de gestionare a auditurilor și de stocare a datelor pe care Comisia și contractanții săi din domeniu îl utilizează pentru a gestiona auditurile externe. **Figura 7** prezintă modul în care aceste instrumente sunt interconectate cu procesele operaționale ale Comisiei.

Figura 7 – Instrumentele suitei eGrants și procesele operaționale ale Comisiei

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor Comisiei.

⁹ Punctul 4.25 din [Raportul anual pe 2021](#).

29 Obiectivul este ca eGrants să acopere aproape toate granturile gestionate direct și toate programele de finanțare relevante care fac obiectul gestiunii indirecte. Conform situației din ianuarie 2022, Comisia gestionează aproape 90 % din granturile sale directe prin intermediul eGrants. Odată ce șapte noi programe de finanțare aflate în curs de examinare vor fi incluse în sistem, Comisia se așteaptă ca suita eGrants să acopere 98 % din totalitatea programelor sale care utilizează granturi directe. Restul vor fi excluse deoarece fiecare dintre ele cuprinde un număr relativ mic de operațiuni, astfel încât Comisia consideră că tranziția ar fi inefficientă.

30 eGrants dispune de o serie de funcționalități automatizate care reduc nevoia de intervenție manuală și riscul de eroare umană și sporesc eficiența gestionării. Printre acestea se numără crearea diferitor documente pe baza a aproximativ 500 de modele, trimiterea în bloc de notificări către beneficiari și un istoric al modificărilor. Există, de asemenea, o serie de verificări integrate (*caseta 1*).

Caseta 1

Exemple de verificări integrate și de funcționalități automatizate în cadrul eGrants

După verificarea datelor privind statutul juridic și capacitatea financiară ale unui participant, eGrants trimite o solicitare către ABAC de a crea o înregistrare a contrapărții și verifică concordanța datelor între cele două sisteme.

Înainte de semnarea unui contract, eGrants efectuează verificări cu EDES pentru a preveni acordarea de granturi beneficiarilor aflați într-o situație de excludere¹⁰. De asemenea, eGrants verifică dacă s-au furnizat declarațiile pe proprie răspundere semnate necesare.

Două funcționalități informatice specifice, ARIS și SIMBA, verifică propunerile de proiecte din punctul de vedere al dublei finanțări și al plagiatului, căutând similarități între proiecte și creând rapoarte pentru toate programele de finanțare și toate propunerile de proiecte din eGrants.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor Comisiei.

31 Cu toate acestea, unele verificări manuale sunt efectuate în continuare în afara eGrants. *Caseta 2* prezintă mai multe exemple în acest sens.

¹⁰ Articolul 141 din [Regulamentul \(UE\) 2018/1046](#).

Caseta 2

Exemple de verificări manuale în afara eGrants

Serviciul central de validare al Comisiei din cadrul Agenției Executive Europene pentru Cercetare verifică statutul juridic și capacitatea financiară ale participanților care au reușit să obțină granturi și care au câștigat proceduri de achiziții, pentru toate programele UE care fac obiectul gestiunii directe¹¹. Majoritatea acestor verificări sunt manuale.

De asemenea, se verifică manual îndeplinirea anumitor criterii ale cererilor de propuneri, cum ar fi admisibilitatea și eligibilitatea de bază a propunerii de proiect. Aceste verificări sunt consemnate în formulare în eGrants. Rezultatele evaluărilor, cum ar fi clasamentul propunerilor câștigătoare, sunt încărcate în sistem.

În cazul în care Comisia respinge vreo cheltuială declarată, reducerea în consecință a grantului trebuie calculată manual și introdusă în calculatorul de plăți SyGMA.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor Comisiei.

32 În plus, nu sunt posibile controale și analize automate la scară largă deoarece unele date nu sunt sub o formă structurată (de exemplu, documentația beneficiarului, cum ar fi situațiile financiare, actele constitutive, declarațiile fiscale) sau nu sunt digitale la sursă din cauza diferitelor mecanisme naționale de guvernare. eGrants nu stochează toate probele justificative esențiale, cum ar fi dovezi contabile de la beneficiari. Lipsesc în special detalii și informații justificative la nivel de facturi. În Raportul anual pe 2021, Curtea a observat că „[î]n cadrul juridic actual nu se prevede nicio legătură între sistemele contabile ale beneficiarilor și sistemul de raportare Sygma”¹².

Comisia a creat un sistem informatic pentru MRR, sub forma unui instrument de raportare

33 În iulie 2020, ca răspuns la pandemia de COVID-19, Consiliul a convenit asupra unei finanțări în valoare de peste 750 de miliarde de euro¹³ destinate instrumentului temporar pentru redresare *NextGenerationEU* (NGEU). Elementul central al NGEU este

¹¹ Decizia C(2021) 952 a Comisiei.

¹² Punctul 4.26 din Raportul anual pe 2021.

¹³ Comisia Europeană, *The EU's 2021-2027 long-term budget and NextGenerationEU*.

Mecanismul de redresare și reziliență (MRR)¹⁴, în valoare de până la 672,5 miliarde de euro¹⁵ și gestionat direct de Comisie. Statele membre au trebuit să pregătească planuri naționale de redresare și reziliență alcătuite dintr-un pachet de investiții și reforme publice, care au fost evaluate și convenite cu Comisia și, în cele din urmă, aprobate de Consiliu, plățile fiind condiționate de atingerea unui set specific de ținte și jaloane.

34 Pentru acest instrument, Comisia a instituit un sistem informatic specific, și anume FENIX, în care sunt primite informațiile privind cererile de plată din partea statelor membre, probele justificative subiacente privind îndeplinirea jaloanelor și a țintelor, precum și alte documente justificative, cum ar fi declarațiile de gestiune și rezumatele auditurilor. Toate aceste informații sunt înregistrate automat în *Advanced Records System* (ARES), un instrument instituțional pentru gestionarea documentară. FENIX funcționează, de asemenea, în conjuncție cu alte sisteme informatice utilizate de Comisie. De exemplu, din cauza legăturilor pe care le are MRR cu semestrul european, FENIX este conectat cu baza de date CeSaR, care conține recomandările specifice fiecărei țări. FENIX alimentează, de asemenea, tabloul de bord privind redresarea și reziliența, o platformă publică online pe care Comisia a lansat-o la sfârșitul anului 2021 pentru a furniza informații actualizate cu privire la punerea în aplicare a MRR și a planurilor naționale de redresare ale statelor membre.

35 Comisia evaluează cererile de plată în două etape. După efectuarea unei evaluări preliminare, aceasta trebuie să aștepte avizul Consiliului înainte de a putea lua o decizie oficială de efectuare a plății. Comisia își desfășoară toate activitățile care duc la decizii de plată în afara FENIX. În cursul procesului de plată, Comisia poate solicita documente suplimentare pe care statele membre ar trebui, în general, să le încarce în FENIX. În cazul în care sunt transmise în afara FENIX, aceste documente trebuie înregistrate manual în ARES. Prin urmare, toate documentele enumerate în evidențele Comisiei privind procesul de evaluare sunt disponibile în ARES, dar nu și în FENIX. FENIX extrage datele privind plățile din ABAC, unde sunt prelucrate manual.

Comisia nu dispune de o soluție informatică instituțională pentru gestiunea indirectă

36 În cadrul gestiunii indirecte, Comisia execută cheltuielile UE prin intermediul așa-numitelor „entități cărora le-a fost încredințată execuția fondurilor UE”, care atribuie granturi și contracte de achiziții publice, efectuează plăți, evaluează livrabilele

¹⁴ Regulamentul (UE) 2021/241.

¹⁵ *Ibidem*.

contractelor, desfășoară controale și recuperează fondurile plătite în mod necuvenit. Aceste entități trebuie să facă obiectul unei evaluări *ex ante* în ceea ce privește normele, sistemele și procedurile lor, în cadrul așa-numitei „evaluări bazate pe piloni”, în raport cu cerințele Comisiei privind gestiunea indirectă¹⁶. Comisia are încheiate diverse tipuri de contracte cu entitățile cărora le-a fost încredințată execuția fondurilor UE, acestea dispunând de capacități administrative variate. Unele documente furnizate de entitățile respective sunt disponibile numai pe hârtie sau în format PDF. Comisia dezvoltă un instrument informatic pentru monitorizarea procesului de evaluare bazată pe piloni pe plan intern, așa-numitul *Pillar Assessment Automated Workflow* (Fluxul de lucru automatizat pentru evaluarea bazată pe piloni). Într-o primă fază, în decembrie 2022, Comisia a lansat o bază de date care conține informații privind entitățile cărora le-a fost încredințată execuția fondurilor UE. În 2023, ea intenționează să livreze instrumentul pentru fluxul de lucru în formă completă, cu scopul de a permite serviciilor să actualizeze în mod direct informațiile privind entitățile care intră în sfera lor de competență.

37 Comisia nu a introdus un instrument informatic instituțional unic pentru întregul ciclu de viață al operațiunilor aflate sub gestiunea indirectă. De exemplu, DG Cercetare și Inovare gestionează o parte din programele-cadru ale UE pentru cercetare și inovare (plăți în valoare de aproape 1 250 de milioane de euro în 2021), delegând parțial execuția lor altor organisme, cum ar fi întreprinderi comune (aproximativ 460 de milioane de euro) și așa-numitele parteneriate public-public cu statele membre în temeiul articolului 185¹⁷ (aproximativ 230 de milioane de euro). În timp ce întreprinderile comune utilizează aceleași instrumente informatice ca și Comisia¹⁸, organismele prevăzute la articolul 185 utilizează propriile sisteme. Comisia nu dispune de un instrument informatic specific pentru colectarea și gestionarea informațiilor pe care le primește de la organismele prevăzute la articolul 185, care includ cereri de plată și raportare. În schimb, ea se bazează pe canale de comunicare mai tradiționale, cum ar fi e-mailul și poșta.

38 Serviciile din cadrul Comisiei care pun în aplicare politica de acțiune externă a UE utilizează Sistemul informațional comun pentru relațiile externe (CRIS). Acest sistem local moștenit urmează să fie eliminat treptat și înlocuit integral cu OPSYS ECOSYSTEM, care constă, pe de o parte, în instrumentele instituționale eGrants, eProcurement și SEDIA și, pe de altă parte, în instrumente informatice specifice familiei RELEX

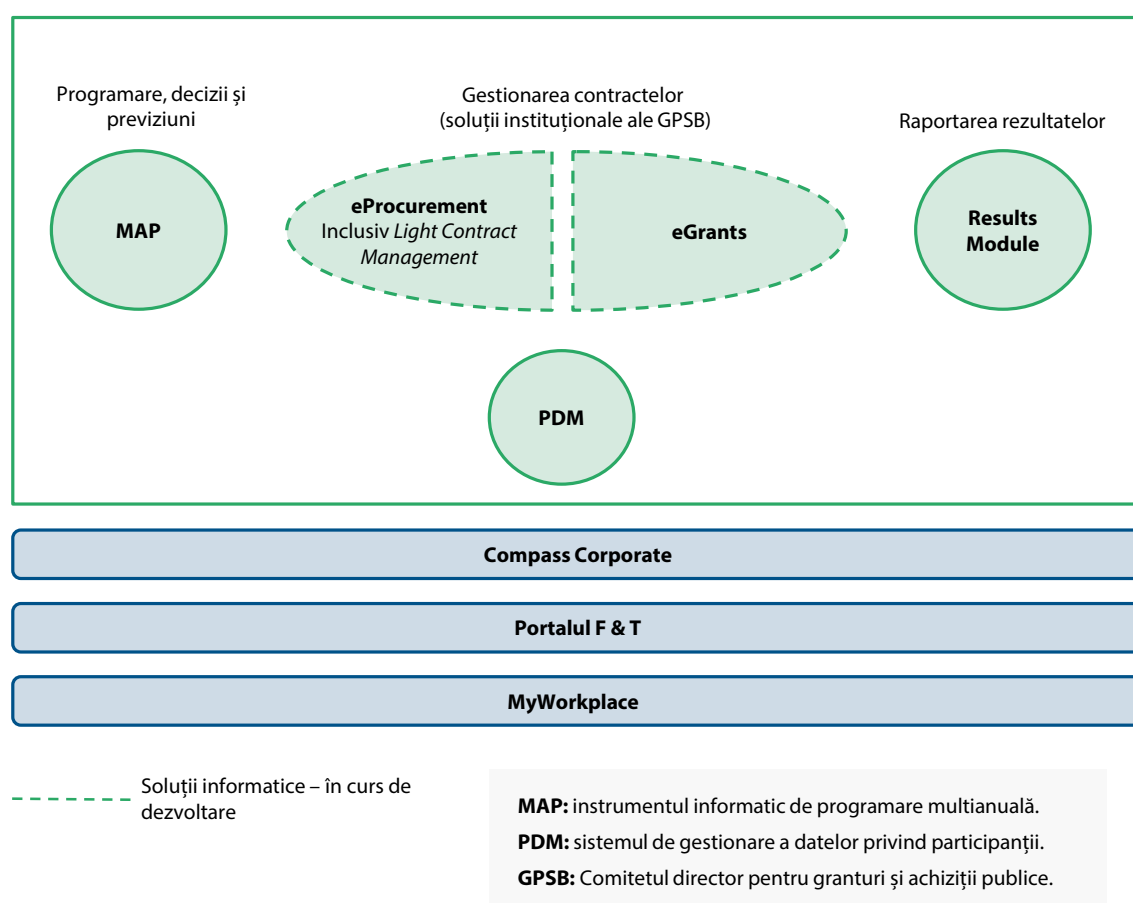
¹⁶ Decizia Comisiei 2019/C 191/02.

¹⁷ Articolul 185 din [Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene](#).

¹⁸ Anexa 11 la [Raportul anual de activitate pe 2021 al DG Cercetare și Inovare](#).

(programul OPSYS). Programul OPSYS a fost lansat în 2018 și se preconizează că va fi pe deplin operațional în 2023/2024. În prezent, OPSYS ECOSYSTEM și CRIS funcționează în paralel. De exemplu, contractarea este planificată în OPSYS ECOSYSTEM și execuția este gestionată în CRIS, pentru anumite tipuri de contracte. Modulele OPSYS care pot fi utilizate în prezent includ modulul *Results* pentru raportare și instrumentul MAP pentru programare. Acesta din urmă este prevăzut să fie extins și la alte servicii, ca soluție instituțională, până în 2024. Printre alte module în curs de dezvoltare se numără *Light Contract Management* din cadrul eProcurement pentru acordurile de contribuție, care ar trebui să înlocuiască modulul pentru contracte din cadrul CRIS în 2024. OPSYS urmează să fie integrat cu alte sisteme informatice instituționale, cum ar fi eProcurement și eGrants (a se vedea [figura 8](#)).

Figura 8 – Structura OPSYS ECOSYSTEM

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor Comisiei.

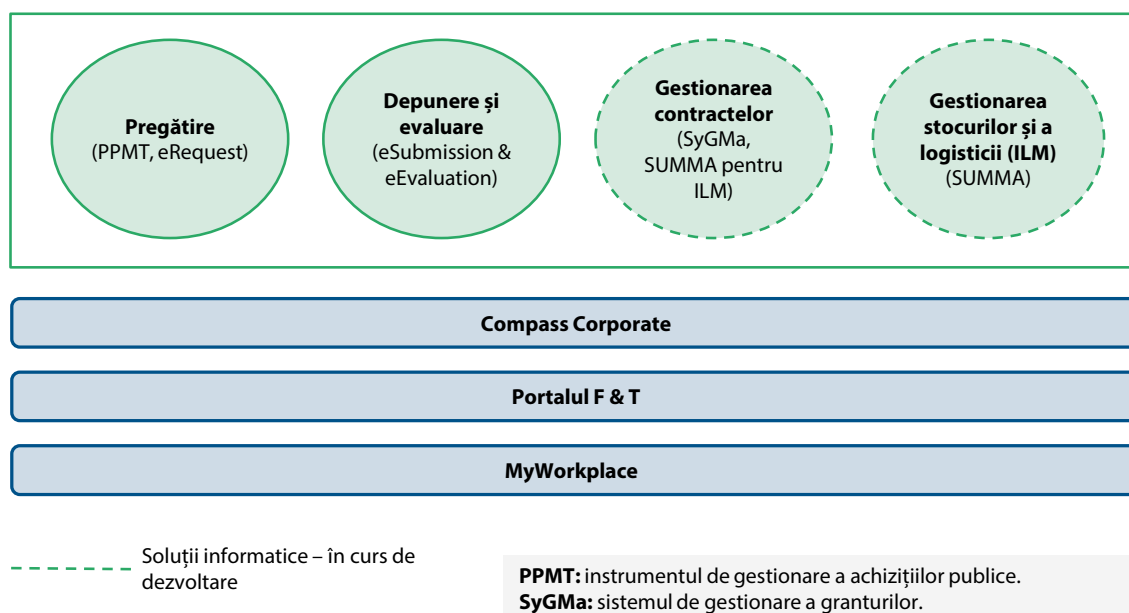
39 Intenția Comisiei este ca OPSYS ECOSYSTEM să acopere întregul ciclu al unui proiect, de la programare, contractare și punere în aplicare, până la raportare. Se preconizează că acesta va aduce anumite îmbunătățiri în comparație cu instrumentele informatice actuale. OPSYS ar trebui să ofere utilizatorilor externi acces în scopul comunicării și al schimbului de date (de exemplu, la cereri de finanțare, rapoarte

intermediare și finale, inclusiv cereri de plată, rapoarte privind rezultatele) pe parcursul întregului ciclu de viață al unui proiect. Personalul Comisiei ar trebui să beneficieze de pe urma unei mai mari automatizări a sarcinilor și a fluxurilor de lucru, inclusiv de pe urma utilizării semnăturilor electronice. Niciuna dintre aceste funcționalități nu este disponibilă în prezent în CRIS.

În domeniul achizițiilor publice, Comisia a luat măsuri pentru a înlocui actualul mozaic informatic cu o soluție instituțională

40 Serviciile examinate de Curte (a se vedea [figura 3](#)) au fost responsabile pentru contracte în valoare de peste 2,6 miliarde de euro în cursul anului 2021. Pentru a gestiona aceste cheltuieli, ele au utilizat o gamă largă de instrumente informatice, cum ar fi eProcurement, sistemul moștenit eProcurement și sisteme locale. În unele cazuri, nu se utilizau deloc instrumente informatice specifice. În 2017, Comisia a început dezvoltarea eProcurement ca sistem complet integrat, automatizat și digitalizat, care ar trebui să simplifice și să armonizeze toate procesele și practicile de achiziții publice atât la nivel intern, cât și la nivelul altor organisme ale UE. eProcurement este descris în [figura 9](#). Potrivit Comisiei, eProcurement va fi integrat cu SUMMA.

Figura 9 – Arhitectura eProcurement

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor Comisiei.

41 Scopul eProcurement este de a acoperi întregul proces de achiziție, inclusiv lansarea procedurilor de ofertare, și se bazează, în acest scop, pe o serie de verificări integrate și pe alte funcționalități automatizate. De exemplu, instrumentul verifică

dacă au fost prezentate toate documentele necesare (de exemplu, declarația pe proprie răspundere sau oferta financiară), dacă bugetul estimat este compatibil cu procedura de achiziții publice aleasă și cu temeiul juridic și dacă propunerile sunt primite la timp. Procedurile de achiziții sunt publicate automat pe *Tenders Electronic Daily* (TED) și prin intermediul portalului F&T, care sunt interconectate. Comisia estimează că eProcurement va genera economii la nivelul resurselor umane, precum și reduceri ale costurilor de mentenanță și de asistență în cuantum de aproximativ 5 milioane de euro odată ce sistemele actuale sunt scoase din funcțiune. **Figura 10** prezintă planul cel mai recent privind implementarea eProcurement.

Figura 10 – Implementarea eProcurement

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor Comisiei.

42 eProcurement nu este încă pe deplin operațional pentru toate fazele. Până în prezent, au fost implementate în toate serviciile Comisiei și în toate agențiile executive modulele eProcurement care sunt utilizate în etapa anterioară atribuirii contractelor (ePreparation și eSubmission & eEvaluation). Aceste module sunt în curs de implementare în alte instituții, organisme și agenții ale UE. Utilizarea modulelor implementate este obligatorie pentru cel mai frecvent utilizate proceduri de achiziții publice începând de la 1 mai 2022. În etapa ulterioară atribuirii contractelor, serviciile Comisiei utilizează o gamă largă de instrumente informatice pentru a monitoriza livrabilele și execuția contractelor. Unele servicii sunt în continuare conectate la sistemul moștenit eProcurement, care cuprinde ABAC Assets, eRequest, eOrdering, eFullfilment și eInvoicing. Altele (cum ar fi DG Parteneriate Internaționale, DG Informatică și Centrul Comun de Cercetare) utilizează propriile sisteme locale. Unele servicii încă gestionează unele dintre procedurile lor de achiziții publice fără a utiliza sisteme informatice specifice. În fine, unele servicii utilizează o combinație a celor de mai sus, în funcție de tipul sau de data fiecărei proceduri. Implementarea soluției instituționale eContracting în cadrul Comisiei și în agențiile executive a început în 2023.

43 Un volum semnificativ de date este structurat și partajat electronic prin intermediul portalului F&T, dar unele date sunt în continuare nestructurate (de exemplu, declarațiile pe proprie răspundere sau ofertele financiare). Datele de acest tip nu sunt ușor de prelucrat automat. Pe baza sondajului său, Curtea a observat că uneori se trimit documente pe hârtie, fie doar în acest format, fie în paralel cu documente electronice. Ofertanții nu utilizează pe scară largă semnăturile electronice. Contractanții Comisiei pot alege să trimită facturi în format tradițional, de exemplu prin e-mail, sau în format electronic (facturi electronice), acestea din urmă fiind mai ușor și mai ieftin de prelucrat decât facturile pe hârtie. În cadrul Comisiei, există diferențe semnificative în ceea ce privește utilizarea facturării electronice. În rândul serviciilor vizate de analiza Curții, gradul de utilizare a facturării electronice varia între mai puțin de 20 % și peste 90 % din totalul facturilor primite în 2021. Comisia se așteaptă la îmbunătățiri considerabile în ceea ce privește datele structurate și utilizarea semnăturilor electronice odată ce eProcurement va fi implementat în întreaga instituție.

Oportunitățile, provocările și implicațiile în materie de audit ale digitalizării gestiunii directe și a celei indirecte

44 Digitalizarea poate îmbunătăți gestiunea directă și gestiunea indirectă a fondurilor UE în următoarele moduri:

- o utilizarea pe scară mai largă a tehnologiilor emergente în gestionarea granturilor și a achizițiilor publice;
- o dezvoltarea unui sistem informatic instituțional pentru toate tipurile de gestiune indirectă, pentru a raționaliza și mai mult procesele operaționale și pentru a reduce sarcina administrativă;
- o o mai mare interoperabilitate între sistemele și bazele de date ale Comisiei și cele naționale.

45 În același timp, digitalizarea în cadrul acestor moduri de gestiune prezintă pentru Comisie o serie de provocări, și anume:

- o cum să se asigure resurse financiare și umane adecvate pentru finalizarea la timp a proiectelor IT emblematice în curs;
- o cum să se reducă diferențele în ceea ce privește stadiul digitalizării la nivelul beneficiarilor și al entităților cărora le-a fost încredințată execuția fondurilor UE (sub aspectul sistemelor informatice și al datelor relevante pentru gestionarea fondurilor UE), astfel încât sistemele Comisiei să poată utiliza mai bine aceste sisteme și date;
- o cum să se reducă volumul sarcinilor de gestionare care au loc în afara sistemelor informatice și, astfel, să se asigure o abordare transparentă, eficientă și armonizată în fiecare domeniu de finanțare, cum ar fi Mecanismul de redresare și reziliență sau achizițiile publice.

46 Auditul ar putea beneficia de pe urma accesului la sistemele informatice ale Comisiei prin extinderea sferei de cuprindere care este acoperită de automatizare. De exemplu, eGrants facilitează eşantionarea beneficiarilor şi permite controale specifice, cum ar fi verificarea întârzierii plăţilor şi a ratelor de cofinanţare. Cu toate acestea, testarea la scară largă nu este încă posibilă, şi aceasta din două motive principale:

- sistemele informatice utilizate pentru gestionarea fondurilor UE nu stochează toate probele necesare pentru testele de audit. De exemplu, dovezile contabile (a se vedea punctele 32, 36 şi 43) sunt disponibile numai în sistemele proprii ale beneficiarilor şi, prin urmare, nu se pretează la aplicarea vreunor tehnologii emergente, cum ar fi inteligenţa artificială, automatizarea robotică a proceselor sau analitica volumelor mari de date (*big data*). Probele pot fi, de asemenea, într-o formă nestructurată (de exemplu, documentele care dovedesc eligibilitatea beneficiarilor sau conturile finale).
- Comisia utilizează o varietate de sisteme informatice pentru a gestiona granturile şi achiziţiile publice (*figura 6*). Pentru unele proceduri nu se utilizează un sistem informatic specific de gestionare (de exemplu, în cazul plăţilor din Mecanismul de redresare şi rezilienţă, Comisia se bazează pe ABAC). Întrucât multe astfel de sisteme urmează să fie eliminate treptat şi înlocuite cu instrumente informatice instituţionale, raportul costuri-beneficii al dezvoltării, pentru aceste sisteme, a unor tehnici de audit digital care să permită analiza volumelor mari de date şi o abordare de audit mai armonizată riscă să fie unul redus.

Comisia și-a digitalizat procedurile din cadrul gestiunii partajate, dar, la nivel național, gradul de digitalizare variază

47 Cele mai mari două domenii de cheltuieli ale UE, reprezentând peste două treimi din bugetul total al Uniunii, sunt politica agricolă comună (PAC) și politica de coeziune. În cadrul gestiunii partajate, Comisia și autoritățile naționale din statele membre împart responsabilitatea pentru punerea în aplicare a fondurilor specifice. Statele membre sunt responsabile pentru dezvoltarea și mentenanța propriilor sisteme informatice pentru gestionarea fondurilor UE, iar Comisia se bazează pe acele sisteme ale statelor membre pe care le consideră fiabile.

Plățile Comisiei către statele membre au fost digitalizate

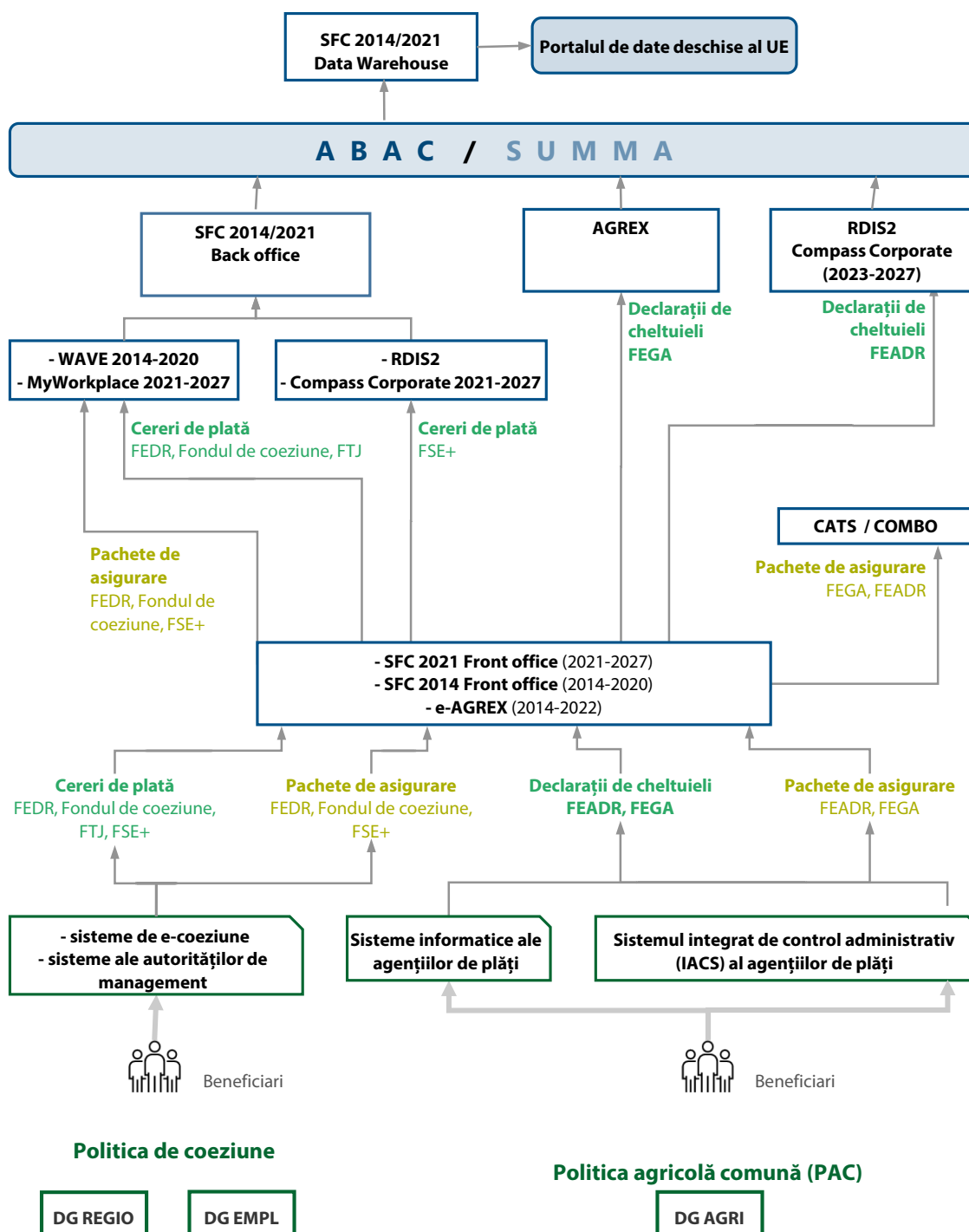
48 Autoritățile naționale responsabile cu execuția fondurilor care fac obiectul gestiunii partajate au obligația de a transmite Comisiei date, inclusiv cererile lor de plată, declarațiile de cheltuieli și pachetele de asigurare, prin intermediul Sistemului de gestionare a fondurilor în Uniunea Europeană (SFC)¹⁹. Comisia și statele membre utilizează SFC începând din 2000 pentru schimburi oficiale de informații cu privire la aproape toate instrumentele de finanțare. Singura excepție a fost Fondul european de garantare agricolă (FEGA), în cazul căruia agențiile de plăți ale statelor membre au utilizat e-AGREX pentru depunerea declarațiilor de cheltuieli. De la începutul lui 2023, SFC servește drept „ghișeu unic” pentru transmiterea și transferul de date privind toate fondurile aferente PAC și coeziunii.

49 Majoritatea datelor din SFC sunt structurate, indiferent de natura lor, și anume cereri de plată, declarații de cheltuieli sau pachete de asigurare. Cu toate acestea, chiar și documentele într-un format predefinit pot include anexe nestructurate (de exemplu, fișiere PDF). SFC utilizează controale de calitate integrate pentru a verifica forma și conținutul fișierelor de date, care pot duce, de exemplu, la respingerea pachetelor de asigurare incomplete. Datele disponibile în SFC constau în informații agregate privind plățile efectuate de autoritățile statelor membre către beneficiarii fondurilor UE.

¹⁹ Articolul 69 alineatul (9) și anexa XV la [Regulamentul \(UE\) 2021/1060](#).

50 Chiar dacă toate datele trec prin SFC, Comisia utilizează o serie de alte sisteme informatice pentru prelucrarea cererilor de plată, a declarațiilor de cheltuieli și a pachetelor de asigurare, în funcție nu numai de domeniul de politică (coeziune sau PAC), ci și de programul de finanțare și de perioada de programare din care fac parte (*figura 11*). Sistemele informatice utilizează o serie de controale automate în cursul acestor procese, dar unele controale manuale persistă (de exemplu, pentru dezvoltarea rurală). Plățile sunt calculate automat, iar sistemele informatice efectuează verificări încrucișate ale datelor cu ABAC.

Figura 11 – Gama largă de sisteme informatice și de fluxuri de date pentru plăți și pachete de asigurare în cadrul coeziunii și al PAC

FEDR: Fondul european de dezvoltare regională
 FSE+: Fondul social european Plus
 FEADR: Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală
 FEGA: Fondul european de garantare agricolă
 FTJ: Fondul pentru o tranziție justă

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor Comisiei.

Gradul de digitalizare a plăților efectuate de statele membre către beneficiari diferă de la un fond al UE la altul

Statele membre continuă să facă schimb de anumite date cu beneficiarii fondurilor din domeniul coeziunii în afara sistemelor informatice disponibile

51 În 2014, Comisia a lansat inițiativa e-coeziune pentru a contribui la reducerea sarcinii administrative a beneficiarilor și a autorităților statelor membre care se ocupă de programele politicii de coeziune. Normele²⁰ prevăd că statele membre trebuie să pună la dispoziția beneficiarilor sisteme care permit (dar nu impun) orice schimb electronic de informații. Statele membre utilizează apoi sistemele lor pentru a pregăti și a transmite Comisiei cereri de plată și pachete de asigurare.

52 Toate statele membre dispun de cel puțin un sistem de e-coeziune. Potrivit unei evaluări recente²¹, există în total 108 astfel de sisteme: 75 pentru programe naționale/regionale, 22 pentru programe Interreg și 11 atât pentru programe naționale/regionale, cât și pentru programe Interreg. Unele țări adoptă o abordare descentralizată, având un sistem separat pentru fiecare regiune sau program. În general, sistemele de e-coeziune din statele membre prezintă multe funcționalități comune, cum ar fi completarea prealabilă a formularelor pe baza informațiilor primite de la beneficiari, dar și unele deosebiri, privind de exemplu interoperabilitatea cu alte sisteme informatice și baze de date (*anexa I*).

53 Majoritatea sistemelor de e-coeziune acoperă procese-cheie din etapele de depunere a cererii de finanțare și de implementare a proiectelor. Evaluarea a arătat că unele date fac încă obiectul unor schimburi cu beneficiarii în paralel în afara sistemelor, în special în ceea ce privește gestionarea contractelor, verificările și controalele la fața locului și, într-o măsură mai mică, rapoartele intermediare și cererile de plată (*anexa II*).

54 Statele membre dispun de o mare varietate de baze de date cu informații relevante pentru gestionarea și controlul finanțării din partea UE, cum ar fi registre ale întreprinderilor, registre de insolvență, registre ale beneficiarilor reali finali și baze de date fiscale și de securitate socială. Unele dintre acestea sunt conectate la un sistem

²⁰ Articolul 122 alineatul (3) din [Regulamentul \(UE\) nr. 1303/2013](#) și articolul 69 alineatul (8) și anexa XIV la [Regulamentul \(UE\) 2021/1060](#).

²¹ [Raportul Comisiei privind evaluarea e-coeziunii 2014-2020](#).

de e-coeziune (*anexa I*). Potrivit Comitetului Economic și Social European, o mai bună interoperabilitate între sistemele de e-coeziune și alte baze de date naționale „trebuie să devină o preocupare majoră”²², deoarece poate ajuta autoritățile de management să își sporească eficiența prin reducerea sarcinii administrative și prin simplificarea procedurilor²³. În *caseta 3* sunt prezentate o serie de exemple de bune practici.

Caseta 3

Exemple de interoperabilitate între sistemele de e-coeziune și alte baze de date naționale

Gradul de interoperabilitate este ridicat în **Cehia, Estonia și Ungaria**, unde sistemele de e-coeziune sunt conectate cu registre naționale, cum ar fi sisteme electronice de achiziții publice, registre fiscale, registre ale întreprinderilor și sisteme contabile ale autorităților de management.

Majoritatea celor 32 de sisteme din **Italia** sunt conectate cu cel puțin un registru național (de exemplu, registrul întreprinderilor).

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza [raportului Comisiei privind evaluarea e-coeziunii 2014-2020](#).

Gradul de digitalizare este ridicat pentru plățile legate de suprafață și de animale în agricultură, însă mai scăzut pentru dezvoltarea rurală

55 Măsurile legate de suprafață și de animale finanțate din PAC sunt puse în aplicare în statele membre prin intermediul sistemelor integrate de administrare și control (IACS) ale fiecărei agenții de plăți acreditate (în număr de 76 în statele membre în exercițiul financiar 2021²⁴). Aceste sisteme constau în baze de date interconectate²⁵ care sunt utilizate pentru primirea și prelucrarea cererilor de ajutor și a datelor conexe. Prin utilizarea IACS, sprijinul este gestionat în mod standardizat pentru toți fermierii din toate statele membre. IACS acoperă întregul proces, de la cererea de ajutor online

²² Raportul Comitetului Economic și Social European privind evaluarea punerii în aplicare a e-coeziunii, ECO/547-EESC-2021.

²³ Raportul Comisiei privind evaluarea e-coeziunii 2014-2020.

²⁴ Raportul anual de activitate pe 2021 al Direcției Generale Agricultură și Dezvoltare Rurală, p. 37.

²⁵ Capitolul II din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013.

până la plăți. Statele membre utilizează datele din IACS pentru întocmirea declarațiilor lor de cheltuieli și pentru pachetele de asigurare.

56 Agențiile de plăți trebuie să utilizeze un sistem de identificare a parcelelor agricole și o cerere de ajutor cu informații geospațiale pentru consolidarea controalelor lor cu privire la cererile de ajutor bazate pe suprafață. În plus, în temeiul modificărilor legislative introduse de Comisie în 2018²⁶, statele membre puteau înlocui controalele la fața locului cu „controale prin monitorizare” între 2018 și 2022, utilizând datele furnizate de sateliții Sentinel ai programului Copernicus, pentru a compara situația de la fața locului cu condițiile de eligibilitate pentru ajutoarele solicitate de fermieri. Prin aplicarea unor instrumente precum învățarea automată și alți algoritmi în analiza automată pentru prelucrarea unor cantități mari de date, controalele prin monitorizare permit agențiilor de plăți să monitorizeze activitatea agricolă pe toate parcelele declarate pentru o anumită schemă de ajutoare. În 2022, agențiile de plăți din 12 state membre²⁷ au utilizat controale prin monitorizare pentru mai multe scheme din cadrul FEAGA. În 2023, sistemul de monitorizare a suprafețelor care utilizează date satelitare a devenit obligatoriu²⁸ pentru a răspunde exigențelor noului model al PAC bazat pe performanță.

57 Măsurile de dezvoltare rurală sunt foarte diverse, variind, de exemplu, de la investiții și formare la dezvoltarea cooperării. Astfel de măsuri de dezvoltare rurală sunt gestionate în afara IACS. Spre deosebire de măsurile acoperite de IACS, gradul de digitalizare de către statele membre a proceselor de gestionare în domeniul dezvoltării rurale variază. Nu există informații publice care să ofere o imagine de ansamblu asupra gradului de utilizare a instrumentelor informatice și nici Comisia nu dispune de o astfel de imagine de ansamblu. *Caseta 4* conține exemple pentru a ilustra situația digitalizării în gestionarea de către unele state membre a cheltuielilor UE pentru dezvoltare rurală.

²⁶ Articolul 40a din [Regulamentul de punere în aplicare \(UE\) nr. 809/2014](#).

²⁷ Pe baza punctului 6.30 din [Raportul anual pe 2021](#) și pe baza informațiilor suplimentare primite de la Comisie pentru 2022 – Belgia, Croația, Danemarca, Germania, Irlanda, Italia, Cipru, Letonia, Malta, Spania, Grecia și Portugalia.

²⁸ Articolul 70 din [Regulamentul \(UE\) 2021/2116](#).

Caseta 4

Exemple de mecanisme existente la nivel național pentru gestionarea cheltuielilor privind dezvoltarea rurală în afara IACS

În **Germania** (Schleswig-Holstein), cererile de finanțare nerambursabilă sunt trimise prin poștă. Există un instrument informatic pentru documentarea procesului de controale administrative, dar acesta nu este conectat la alte sisteme sau la registre naționale. Rezultatele controalelor administrative sunt trimise prin poștă. Toate informațiile necesare pe parcursul implementării unui proiect (cereri de plată, rapoarte intermediare, decizii de plată) sunt, de asemenea, trimise prin poștă. Datele privind indicatorii proiectelor sunt stocate în sistem. Se preconizează că, la sfârșitul anului 2023, va fi lansată în producție o cerere online de finanțare pentru măsuri de investiții în domeniul dezvoltării rurale.

În **Lituania**, cererile de finanțare nerambursabilă sunt depuse prin e-mail sau prin completarea unui formular electronic (cu semnătură electronică) prin intermediul unui sistem informatic al agenției de plăți. Pentru controalele administrative, se utilizează un sistem informatic separat, care recurge în cea mai mare parte la întrebări automatizate. Acest sistem este interconectat cu alte registre naționale, și anume cele ale Inspectoratului Fiscal de Stat, ale Fondului de Stat pentru Asigurări Sociale și ale Centrului pentru Informare Agricolă și Întreprinderi Rurale. Rezultatele controalelor administrative sunt semnate electronic, dar apoi sunt trimise prin e-mail sau prin poștă. Datele depuse cu privire la plăți sunt structurate, în timp ce datele privind indicatorii proiectelor sunt transmise în fișiere PDF.

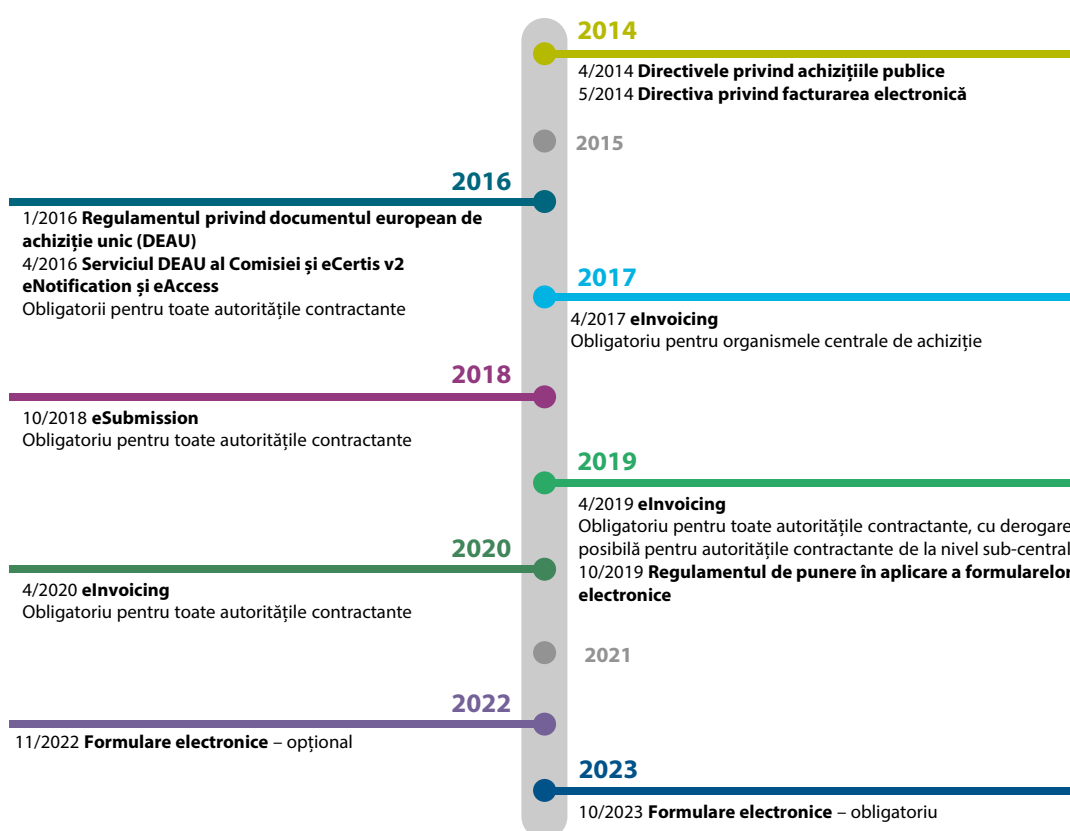
În **Finlanda**, cererile de finanțare nerambursabilă și informațiile relevante pentru implementare (cereri de plată, rapoarte intermediare și date privind indicatorii proiectelor) pot fi trimise prin poștă sau pot fi transmise prin intermediul sistemului informatic al agenției de plăți pentru controalele administrative. În prezent, sistemul nu efectuează verificări automate. Acesta este însă interconectat cu registre naționale. Beneficiarii sunt informați cu privire la rezultatele controalelor administrative și la deciziile de plată prin aceleași canale. Deciziile privind controalele administrative sunt semnate electronic.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor din partea agențiilor de plăți din statele membre.

Gradul de utilizare de către statele membre a achizițiilor publice electronice era inegal

58 Achizițiile publice devin din ce în ce mai digitalizate. În conformitate cu legislația UE, autoritățile contractante au obligația de a utiliza anumite instrumente electronice, cum ar fi eInvoicing, pentru comunicare și pentru prelucrarea operațiunilor. Autoritățile contractante pot utiliza propriile sisteme informatice pentru a gestiona achizițiile publice. Potrivit Comisiei²⁹, achizițiile publice electronice au un potențial de simplificare a contractării publice și de reducere a costurilor acesteia, atât pentru autoritățile contractante, cât și pentru întreprinderi. De asemenea, ele sporesc transparența și facilitează accesul la oportunitățile de ofertare, ceea ce ar trebui să ducă la creșterea numărului de ofertanți și la prețuri mai avantajoase. **Figura 12** prezintă cronologia principalelor evoluții în domeniul achizițiilor publice electronice.

Figura 12 – Principalele evoluții de natură legislativă la nivelul UE privind achizițiile publice electronice

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor Comisiei.

²⁹ Site-ul web al Direcției Generale Piață Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri.

59 Instrumentele puse la dispoziție de Comisie acoperă în principal etapa anterioară atribuirii contractelor de achiziții publice. Pentru autoritățile contractante, utilizarea portalului online TED (a se vedea punctul **41**) pentru publicarea oportunităților de achiziții publice este opțională în cazul contractelor a căror valoare nu depășește un anumit plafon și este obligatorie pentru contractele a căror valoare este superioară acestui plafon. TED conține, de asemenea, instrumentul eNotices, care ajută autoritățile contractante să pregătească și să trimită anunțurile de intenție spre publicare, în timp ce e-Tendering (care urmează să fie înlocuit în curând de portalul F&T) oferă acces la documentele aferente achizițiilor publice ale instituțiilor, agențiilor și organismelor UE. Instrumentul eSubmission, care nu este conectat cu TED, ajută întreprinderile să depună oferte ca răspuns la anunțurile de intenție.

60 Pentru a depăși diferențele care intervin la nivel transfrontalier, Comisia pune la dispoziție gratuit instrumentul online eCertis. Acesta conține informații primite de la autoritățile naționale menite să ajute la identificarea echivalentelor de certificate și de adeverințe eliberate în diferite jurisdicții.

61 Multe alte instrumente de achiziții publice electronice sunt disponibile în statele membre. În general, sunt disponibile mai multe funcționalități pentru etapa premergătoare atribuirii contractelor decât pentru cea ulterioară. *Anexa III* oferă o imagine de ansamblu asupra principalelor funcționalități care sunt disponibile pentru achizițiile publice electronice în fiecare stat membru, conform situației de la jumătatea anului 2021.

62 Toate autoritățile contractante vizate trebuie să poată primi și prelucra facturi electronice conforme cu standardul UE privind facturarea electronică pentru achiziții peste anumite praguri³⁰. Prin urmare, ofertanții pot, dar nu sunt obligați, să trimită facturi în format electronic. Deși statele membre trebuie să aplice standardul UE în soluțiile lor informatice, ele dispun de instrumente de facturare electronică diferite. Numeroase țări și-au creat propriile platforme naționale pentru gestionarea facturilor electronice, în timp ce altele utilizează modele descentralizate. Unele au integrat în sistemele lor de facturare electronică instrumentul PEPPOL (achiziții publice paneuropene online), care este un standard comun utilizat de un număr semnificativ de state membre³¹.

³⁰ Directiva 2014/55/UE privind facturarea electronică în domeniul achizițiilor publice.

³¹ Fișele informative pe țări privind facturarea electronică sunt disponibile pe [site-ul web al Comisiei](#).

63 Formularele electronice (eForms), care sunt în prezent opționale, dar vor fi obligatorii din octombrie 2023³², constituie formulare standard noi pentru publicarea anunțurilor de intenție. Comisia consideră că formularele electronice pot îmbunătăți analiza datelor prin utilizarea unui standard comun și a unei terminologii comune, plasându-le „în centrul transformării digitale a achizițiilor publice în UE”³³.

64 Pentru automatizarea procesului, formularele electronice trebuie să obțină date din celelalte etape ale achizițiilor publice electronice. De exemplu, formularele electronice conțin informații privind criteriile de selecție și orice motive de excludere, care pot fi găsite în documentul european de achiziție unic, și ar putea necesita corelarea dintre ele și acesta din urmă. În mod similar, corelarea formularelor electronice cu facturarea electronică ar putea permite comparații între sumele contractate și cele plătite, iar interoperabilitatea formularelor electronice cu registrele întreprinderilor, de exemplu, ar putea reduce sarcina administrativă și ar putea îmbunătăți calitatea datelor³⁴.

Oportunitățile, provocările și implicațiile în materie de audit ale digitalizării gestiunii partajate

65 În cadrul gestiunii partajate, Comisia se bazează pe sistemele instituite de statele membre. Digitalizarea abordării utilizate în cadrul gestiunii partajate oferă o serie de oportunități, cum ar fi:

- o o mai mare standardizare între sistemele informatice naționale, cum ar fi sistemele de e-coeziune, și impactul pozitiv al definițiilor comune ale conceptelor, ale câmpurilor de date și ale formularelor asupra posibilității de citire automată a datelor;
- o utilizarea pe scară mai largă a tehnologiilor emergente de către toate statele membre și pentru o gamă mai largă de măsuri în cadrul PAC;
- o o utilizare mai cuprinzătoare de către statele membre a funcționalităților din cadrul achizițiilor publice electronice, cum ar fi formularele electronice;

³² Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1780, modificat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/2303.

³³ Site-ul web al Direcției Generale Piață Internă, Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri.

³⁴ „Manual de punere în aplicare a politicii privind formularele electronice”, Comisia Europeană.

- o mai mare interoperabilitate a sistemelor informatice și a bazelor de date ale autorităților de management cu alte sisteme naționale;
- un schimb mai eficient și mai sistematic de date privind beneficiarii cheltuielilor UE între toate entitățile implicate în gestionarea fondurilor UE.

66 Cu toate acestea, digitalizarea comportă, totodată, provocări atât pentru Comisie, cât și pentru statele membre, în ceea ce privește:

- modalitățile de reducere a decalajului dintre statele membre în nivelul de digitalizare a sistemelor lor informatice și a datelor privind beneficiarii cheltuielilor UE;
- modalitățile de reducere a barierelor administrative, juridice, tehnice și organizatorice din calea interoperabilității bazelor de date informatice de la nivel național și cele de la nivelul UE.

67 Sub aspectul implicațiilor în materie de audit, testarea la scară largă și analiza exhaustivă sunt în continuare imposibile, aceasta în principal din cauza faptului că:

- schimbul de informații are loc în mare măsură în afara sistemelor statelor membre, de exemplu în domeniul acoperit de e-coeziune;
- digitalizarea și standardizarea instrumentelor informatice și governanța datelor nu sunt la fel de avansate în toate statele membre (de exemplu, în ceea ce privește dezvoltarea rurală și achizițiile publice electronice).

68 Pe de altă parte, noile instrumente și tehnici de audit digital (explorarea proceselor, analitica vizuală și analitica volumelor mari de date) au permis deja Curții să testeze calitatea și coerența statisticilor de control din cadrul PAC și a datelor privind plățile pentru unele agenții de plăți³⁵.

³⁵ Punctele 6.36 și 6.37 din [Raportul anual pe 2021](#).

Instrumentele informatice contribuie la creșterea transparenței și la consolidarea protecției cheltuielilor UE

Pentru raportarea cu privire la transparență, sunt utilizate o multitudine de sisteme

69 Pentru a îndeplini cerința de transparență în ceea ce privește cheltuielile UE, Comisia publică, prin intermediul unui portal online – [Sistemul de transparență financiară](#) (FTS) – informații privind contractanții și beneficiarii fondurilor provenite din programe gestionate direct și indirect³⁶. Bazat pe date ABAC și actualizat anual, FTS publică informații legate de atribuirea granturilor și a contractelor – cum ar fi identitatea contractanților sau a beneficiarilor, scopul cheltuielilor și sumele implicate. Comisia nu publică însă informații cu privire la toți contractanții și beneficiarii, de exemplu în cazul contractelor sau al granturilor cu valoare foarte scăzută, și nici cu privire la destinatarii finali ai finanțării în cadrul gestiunii indirecte. Aceasta exclude, de asemenea, informațiile privind beneficiarii reali finali. Comisia a propus extinderea FTS la beneficiarii fondurilor UE în toate modurile de gestiune, după 2027. Într-un [aviz](#) recent, Curtea a evidențiat unele inconsecvențe în ceea ce privește definiția beneficiarilor, care exclude anumite tipuri de beneficiari în cazul gestiunii partajate, în special în cazul instrumentelor financiare.

70 Legislația UE³⁷ impune autorităților naționale să țină liste de operațiuni (cu excepția celor cu valoare scăzută), care să includă informații privind beneficiarii și contractanții. Formatul datelor ar trebui să permită sortarea, căutarea, extragerea și compararea lor. Listele de operațiuni trebuie să fie accesibile prin intermediul unui site web sau al unui portal unic. În perioada de programare 2014-2020, actualizarea listelor de operațiuni era obligatorie cel puțin o dată la șase luni, iar pentru perioada curentă, frecvența este de cel puțin o dată la patru luni. În prezent, nu există nicio cerință legală de a face cunoscute publicului informații privind beneficiarii reali finali, această situație fiind în conformitate cu o hotărâre recentă a Curții de Justiție a Uniunii Europene³⁸.

³⁶ Articolul 38 din [Regulamentul \(UE, Euratom\) 2018/1046](#).

³⁷ Articolul 115 alineatul (2) și anexa XII punctul 1 la [Regulamentul \(UE\) nr. 1303/2013](#) și articolul 49 alineatele (3) și (4) din [Regulamentul \(UE\) 2021/1060](#).

³⁸ Hotărârea din 22 noiembrie 2022 în cauzele conexate C-37/20 și C-601/20.

Mai mult, la nivelul UE nu există un identificator unic al întreprinderilor sau al persoanelor care să faciliteze corelarea înregistrărilor din diferite seturi de date și diferite registre.

71 Normele care reglementează modul de publicare a informațiilor în aceste liste variază. A se vedea [caseta 5](#) pentru câteva exemple în acest sens.

Caseta 5

Exemple de norme diferite în ceea ce privește publicarea informațiilor privind beneficiarii PAC și ai fondurilor din domeniul coeziunii

Durata de publicare a informațiilor nu este aceeași pentru PAC (doi ani) și pentru cheltuielile din domeniul coeziunii (nu este prevăzută o astfel de durată).

Înainte de 2021 (în cazul coeziunii) și 2023 (în cazul PAC), informațiile se publicau în formate diferite; pentru noua perioadă de programare, statele membre au obligația³⁹ de a publica datele privind beneficiarii, în scopul transparenței, în formate prelucrabile automat atât pentru PAC, cât și pentru cheltuielile din domeniul coeziunii.

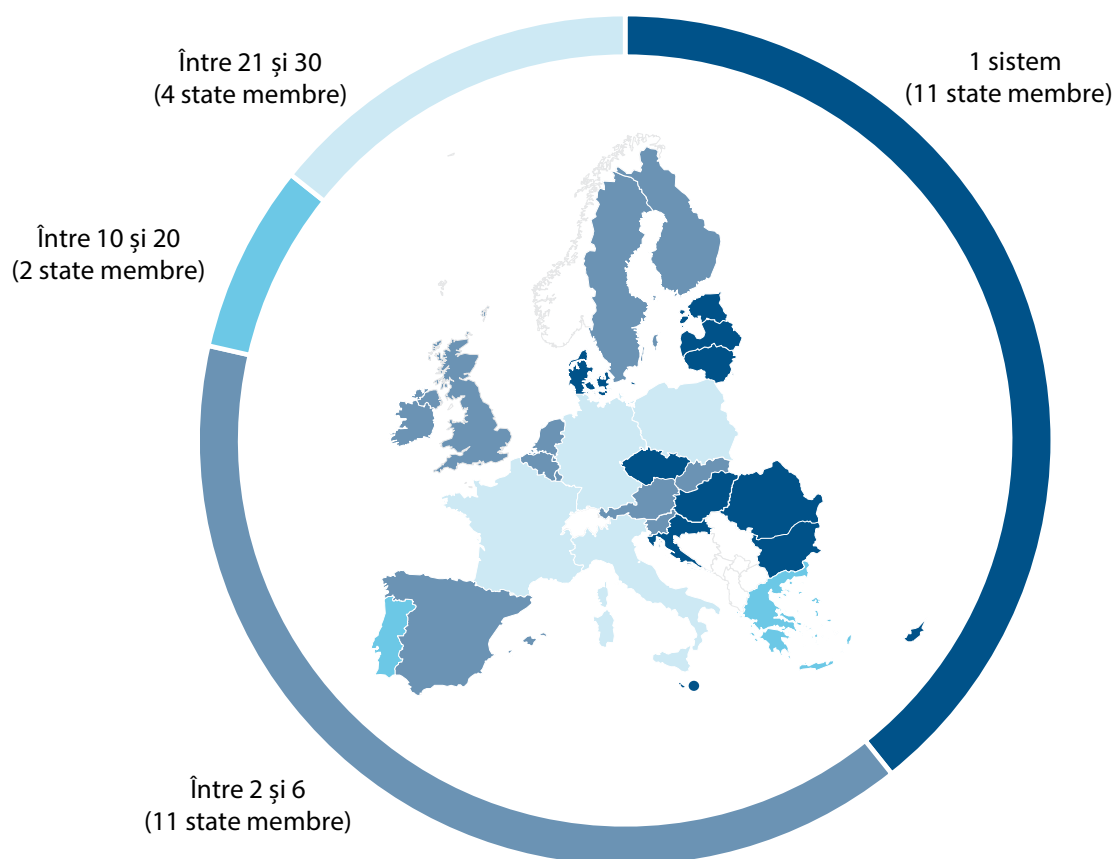
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza legislației UE.

72 În prezent, informațiile privind contractanții și beneficiarii sunt dispersate în aproximativ 300 de sisteme de raportare naționale, regionale și interregionale – 27 pentru PAC și 260 pentru cheltuielile din domeniul coeziunii⁴⁰. [Figura 13](#) prezintă distribuția geografică a sistemelor de raportare în materie de coeziune.

³⁹ Articolul 49 alineatul (4) din [Regulamentul \(UE\) 2021/1060](#) și articolul 98 din [Regulamentul \(UE\) 2021/2116](#).

⁴⁰ Studiul Parlamentului European: *The Largest 50 Beneficiaries in each EU Member State of CAP and Cohesion Funds*.

Figura 13 – Numărul de sisteme de raportare pentru cheltuielile din domeniul coeziunii în statele membre

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza studiului Parlamentului European intitulat *The Largest 50 Beneficiaries in each EU Member State of CAP and Cohesion Funds*.

73 Platforma Kohesio⁴¹ este un instrument public online lansat de Comisie în martie 2022 pentru a oferi cetățenilor o imagine de ansamblu asupra proiectelor finanțate de UE. Platforma conține date privind beneficiarii și proiectele cofinanțate în perioada de programare 2014-2020 și va fi îmbogățită treptat cu date privind proiectele în perioada 2021-2027. Kohesio compilează în mod util liste de operațiuni pe care autoritățile de management din toate statele membre trebuie să le publice.

⁴¹ Site-ul web al Comisiei cu privire la Kohesio.

Instrumentele informatice menite să protejeze cheltuielile UE nu sunt utilizate în mod uniform în toate cele trei moduri de gestiune

74 Comisia a instituit sistemul de detectare timpurie și de excludere (EDES) în 2016 cu scopul de a spori protecția intereselor financiare ale UE⁴². EDES împiedică participarea persoanelor sau a entităților nefiabile în proceduri de atribuire finanțate de la bugetul UE sau în execuția de fonduri ale UE. Acesta alimentează ABAC cu informații privind contrapărțile excluse, astfel încât angajamentele noi și plățile conexe să poată fi blocate, dacă este necesar. În prezent, EDES acoperă atât gestiunea directă, cât și gestiunea indirectă. În [raportul său privind EDES](#), Curtea a recomandat ca acesta să fie extins la gestiunea partajată. Comisia a dat curs acestei recomandări în [propunerea sa de regulament financiar \(reformare\)](#). În [avizul](#) său cu privire la propunerea respectivă, Curtea a salutat modificarea propusă, dar a constatat că posibilitatea de a exclude contrapărți nedemne de încredere va rămâne mai mare în cadrul gestiunii directe decât în cadrul gestiunii partajate.

75 Statele membre trebuie să raporteze⁴³ Comisiei orice nereguli, suspiciuni sau constatări de fraudă pe care le identifică în cadrul cheltuielilor UE prin intermediul Sistemului de gestionare a neregulilor (IMS). În [raportul său privind conflictul de interese în cadrul cheltuielilor UE din domeniul coeziunii și al agriculturii](#), Curtea și-a reiterat concluzia potrivit căreia datele și informațiile înregistrate în IMS variază de la un stat membru la altul. Curtea a indicat, de asemenea, în [raportul său privind EDES](#), că datele din IMS ar putea fi utilizate mai bine de către Comisie în scopul excluderii în cadrul gestiunii directe – după consultarea prealabilă a statelor membre și a altor țări cărora le aparțin datele respective⁴⁴.

76 Comisia a dezvoltat Arachne, un instrument unic integrat de extragere a datelor și de evaluare a riscurilor, pentru a accesa și a analiza date relevante pentru gestionarea fondurilor UE. Utilizând datele obținute de la autoritățile naționale (care au optat pentru utilizarea acestui instrument) și două baze de date cu informații comerciale, Arachne calculează o listă de indicatori de risc, care acoperă, de exemplu, contractanți, subcontractanți și beneficiari. Acești indicatori permit utilizatorilor să evalueze riscurile respective și, dacă este necesar, să investigheze mai aprofundat înainte de a lua o

⁴² Articolul 135 din [Regulamentul \(UE, Euratom\) 2018/1046](#).

⁴³ [Reglementări privind fondurile UE specifice](#).

⁴⁴ Articolul 144 din [Regulamentul \(UE, Euratom\) 2018/1046](#).

decizie cu privire la finanțare. Potrivit Comisiei⁴⁵, Arachne ar putea spori eficiența și eficacitatea verificărilor de la nivel național prin direcționarea resurselor către controale efectuate cu privire la contractanți, beneficiari și proiecte care prezintă riscuri mai ridicate. Comisia consideră că există posibilități de îmbunătățire a Arachne printr-o mai mare interoperabilitate și prin utilizarea tehnologiilor emergente, cum ar fi algoritmi mai avansați bazați pe inteligența artificială.

77 Personalul din direcțiile de audit din cinci servicii ale Comisiei are în prezent acces la Arachne⁴⁶. Acest instrument este, de asemenea, pus la dispoziția autorităților naționale interesate cu titlu gratuit. Comisia a informat Curtea că, în prezent, este utilizat de 20 de autorități din statele membre pentru gestionarea fondurilor din domeniul coeziunii (cel puțin un program) și că 9 dintre acestea fie îl utilizează, fie îl testează, pentru agricultură, iar 19 procedează la fel pentru MRR. În propunerea sa de regulament financiar (reformare), Comisia a sugerat să se introducă obligativitatea utilizării Arachne de către statele membre după 2027 pentru toate modurile de gestiune a cheltuielilor. În [avizul](#) său, Curtea a recomandat Comisiei să introducă această obligativitate deja pentru perioada de programare 2021-2027.

Oportunitățile, provocările și implicațiile în materie de audit ale dezvoltării de instrumente informatice pentru a îmbunătăți transparența și a proteja interesele financiare ale UE

78 Digitalizarea în continuare a instrumentelor informatice, axată pe transparență și pe protecția bugetului UE, are potențialul de a aduce o serie de oportunități, cum ar fi:

- o mai mare interoperabilitate între instrumente, cum ar fi între Arachne și alte sisteme ale Comisiei;
- o bază de date unică pentru toate modurile de gestiune, pentru a spori transparența cu privire la contractanți și beneficiari;
- extinderea sferei de aplicare a EDES pentru a acoperi toate modurile de gestiune și toți contractanții și beneficiarii cheltuielilor UE;

⁴⁵ Site-ul web Comisiei privind [instrumentul de notare a riscurilor Arachne](#).

⁴⁶ DG Politică Regională și Urbană, DG Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune, DG Agricultură și Dezvoltare Rurală, DG Afaceri Economice și Financiare, DG Afaceri Maritime și Pescuit.

- o mai bună utilizare, în scopul gestiunii directe, a informațiilor pe care statele membre le raportează în IMS cu privire la nereguli și fraudă;
- instituționalizarea Arachne ca instrument al Comisiei de evaluare a riscurilor și de extragere a datelor pentru toate serviciile și utilizarea sa pe scară largă de către autoritățile statelor membre.

79 Cu toate acestea, o provocare importantă în ceea ce privește îmbunătățirea transparenței și a protecției bugetului UE rămâne introducerea unui identificator unic pentru căutările lansate în diferitele instrumente și sisteme cu privire la contractanți și la beneficiarii fondurilor UE.

80 Din cauza caracterului fragmentar al raportării, cu detalii conținute într-o varietate de baze de date și de portaluri informatice caracterizate de cerințe legale și structuri tehnice diferite, și din cauza lipsei unui identificator unic, este dificil să se obțină informații exhaustive cu privire la contractanții și beneficiarii bugetului UE. În plus, Arachne nu conține informații legate de toți contractanții și de toți beneficiarii, deoarece utilizarea sa de către autoritățile naționale și, prin urmare, furnizarea unor astfel de date sunt voluntare. Această situație îngreunează compararea datelor și împiedică valorificarea pe deplin a utilizării tehnologiilor emergente, cum ar fi inteligența artificială și analiza unor seturi de volume mari de date, nu numai pentru monitorizarea și controlul cheltuielilor UE, ci și pentru audit⁴⁷.

⁴⁷ Serviciul de Cercetare al Parlamentului European: *Digitalisation of European reporting, monitoring and audit*, p. 36.

Remarci finale

81 Digitalizarea este o prioritate a Comisiei de mulți ani. Cu scopul de a îmbunătăți eficiența și de a reduce volumul de muncă administrativă, Comisia a înregistrat progrese în digitalizarea activităților sale, inclusiv a modului în care gestionează fondurile UE. Cu toate acestea, ea nu și-a atins încă obiectivul final de a deveni o administrație cu adevărat digitală.

82 Comisia a pus în aplicare o serie de proiecte pentru a simplifica peisajul său informatic complex și pentru a-și îmbunătăți procesele de gestiune. Printre acestea se numără platforma pentru facilitarea fluxului de date de la beneficiarii granturilor din partea UE și de la contractanți către sistemele sale informatice. De asemenea, Comisia a luat măsuri pentru a înlocui sistemul său de gestiune financiară cu tehnologii mai recente, pentru a pune la dispoziție alte sisteme informatice în întreaga instituție și pentru a elimina treptat sistemele locale redundante. Aceste evoluții s-au confruntat însă cu întârzieri semnificative și cu depășiri ale bugetelor alocate.

83 În domeniul gestiunii directe și în cel al gestiunii indirecte, digitalizarea este cea mai avansată în ceea ce privește gestionarea granturilor, pentru care se utilizează eGrants, sistemul instituțional al Comisiei. În schimb, în ceea ce privește gestionarea achizițiilor publice și gestionarea granturilor care fac obiectul gestiunii indirecte în afara eGrants, digitalizarea a rămas în urmă, deoarece proiectele informatice necesare sunt încă în curs de a fi dezvoltate.

84 În domeniul gestiunii partajate, în timp ce Comisia și-a digitalizat sistemele prin care efectuează plăți către statele membre, iar digitalizarea este, de asemenea, utilizată pe scară largă pentru plățile pe suprafață din agricultură, statele membre utilizează o diversitate de instrumente informatice pentru a gestiona finanțarea pentru coeziune și pentru dezvoltare rurală. Dat fiind că aceste instrumente nu sunt, în general, integrate în sistemele UE (legislația actuală a UE nu impune acest lucru), nu există mijloace eficiente de schimb de informații utile cu privire la beneficiarii fondurilor UE. În plus, gradul de utilizare a achizițiilor publice electronice nu era același în diferitele state membre.

85 Cu scopul de a îndeplini cerințele de transparență privind cheltuielile UE, Comisia utilizează un portal online pentru a publica informații referitoare la contractanți și la beneficiarii fondurilor UE din cadrul programelor pe care le gestionează în gestiune directă și indirectă. Ea nu publică însă informații nici cu privire la beneficiarii reali finali, nici cu privire la destinatarii finali ai fondurilor care fac obiectul gestiunii indirecte

(actualul Regulament financiar nu cere acest lucru). Raportarea statelor membre în materie de transparență cu privire la contractanți și la beneficiarii cheltuielilor din domeniul coeziunii și al agriculturii este extrem de fragmentată.

86 Pentru a spori protecția bugetului UE, Comisia a dezvoltat Arachne, un instrument unic de extragere a datelor și de evaluare a riscurilor, pe care toate autoritățile naționale îl pot utiliza pentru a verifica finanțarea în cadrul gestiunii partajate. Utilizarea Arachne nu este însă obligatorie, aplicarea sa nefiind deci generalizată. Între timp, sistemul Comisiei de excludere a contrapărților cărora le este interzis să mai primească finanțare din partea UE nu acoperă în prezent cheltuielile care fac obiectul gestiunii partajate.

87 Comisia a propus extinderea sistemului său de excludere a contrapărților și a mecanismelor sale de transparență la finanțarea UE din toate modurile de gestiune, precum și introducerea obligativității utilizării Arachne pentru statele membre. În ceea ce privește atât mecanismele de transparență, cât și Arachne, Comisia a propus ca aceste extinderi să nu intre în vigoare înainte de următoarea perioadă de programare, care va începe în 2028.

88 Eforturile Comisiei și ale statelor membre de a digitaliza gestionarea fondurilor UE au potențialul de a spori eficiența auditului. Printre beneficiile actuale ale digitalizării se numără extragerea automată a documentelor din sistemele Comisiei și utilizarea instrumentelor digitale pentru a efectua verificări ale calității și coerenței statisticilor de control și ale datelor privind plățile raportate de un eșantion de agenții de plăți în domeniul agriculturii. Cu toate acestea, nu este încă posibil să se efectueze teste pe scară largă asupra tuturor cheltuielilor bugetare ale UE sau măcar asupra tuturor cheltuielilor dintr-un domeniu de politică dat. De asemenea, actualul stadiu al digitalizării nu permite auditului să exploateze potențialul unei utilizări pe scară mai largă a tehnologiilor emergente, cum ar fi inteligența artificială, automatizarea robotică a proceselor sau analitica volumelor mari de date.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera V, condusă de domnul Jan Gregor, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 13 iunie 2023.

Pentru Curtea de Conturi

Tony Murphy
Președinte

Anexe

Anexa I – Principalele caracteristici ale sistemelor de e-coeziune din statele membre

Țară	Sisteme	SFC (a)	RN (b)	Semnătură electronică (c)	Înregistrări punctuale (d)	Completare prealabilă (e)	Ușor de utilizat (f)	Cererea de finanțare (g)	Implementare proiecte (h)
Bulgaria	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Cehia	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Danemarca	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Estonia	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Irlanda	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Croația	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Cipru	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Letonia	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Lituania	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Luxemburg	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Ungaria	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Malta	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Țările de Jos	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Portugalia	1	●	●	●	●	●	●	●	●
România	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Slovacia	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Slovenia	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Finlanda	1	●	●	●	●	●	●	●	●
Belgia	2	●1	●	●1	●	●	●1	●1	●1
Grecia	2	●1	●1	●1	●1	●1	●1	●1	●1
Franta	2	●1	●	●1	●1	●1	●1	●1	●1
Austria	2	●	●	●	●	●	●	●	●
Polonia	2	●1	●1	●1	●1	●1	●1	●1	●1
Suedia	2	●1	●1	●1	●1	●1	●1	●1	●1
Spania	9	●1	●1	●	●1	●1	●	●	●
Germania	15	●1	●	●	●	●	●	●2	●2
Italia	32	●8	●	●	●	●	●	●	●
Sistemele Interreg	22	●	●	●	●	●	●	●18	●18

● Da ● Majoritatea ● Nu ● Nu se menționează sau nu se cunoaște

Notă: simbolurile fără număr se aplică tuturor sistemelor dintr-un stat membru. Numărul după un simbol indică numărul de sisteme care au o caracteristică dată. Nu există informații cu privire la celelalte sisteme.

- (a) sistemele de e-coeziune sunt integrate în SFC
- (b) sistemele de e-coeziune sunt conectate cu unul sau mai multe registre naționale
- (c) sistemele de e-coeziune permit utilizarea semnăturilor electronice
- (d) sistemele de e-coeziune permit înregistrările punctuale
- (e) sistemele de e-coeziune permit completarea prealabilă a informațiilor pe baza datelor introduse în cererile de finanțare a proiectelor
- (f) sistemele de e-coeziune permit funcționalități de asigurare a ușurinței de utilizare
- (g) sistemele de e-coeziune permit operațiunile din etapa de depunere a cererii de finanțare a proiectelor
- (h) sistemele de e-coeziune permit operațiunile din cursul implementării proiectelor

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza anexei 2 la [raportul Comisiei privind evaluarea e-coeziunii 2014-2020](#).

Anexa II – Schimbul paralel de date cu beneficiarii din afara sistemelor de e-coeziune

Țară	Tipul de informații			
	Contracte	Raport intermediar	Cereri de plată	Verificări/controale la fața locului
Belgia	●	●	●	●
Cehia	●	●	●	●
Estonia	●	●	●	●
Grecia	●	●	●	●
Franța	●	●	●	●
Croația	●	●	●	●
Italia	●	●	●	●
Letonia	●	●	●	●
Lituania	●	●	●	●
Ungaria	●	●	●	●
Țările de Jos	●	●	●	●
Polonia	●	●	●	●
Portugalia	●	●	●	●
România	●	●	●	●
Slovenia	●	●	●	●
Slovacia	●	●	●	●
Finlanda	●	●	●	●
Suedia	●	●	●	●

● Limitat ● Moderat ● Extins

Notă: nu sunt disponibile date pentru Bulgaria, Danemarca, Germania, Irlanda, Spania, Cipru, Luxemburg, Malta și Austria.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza anexei 2 la [raportul Comisiei privind evaluarea e-coeziunii 2014-2020](#).

Anexa III – Principalele funcționalități ale sistemelor de achiziții publice electronice din statele membre

	Etapa premergătoare atribuirii contractelor					Etapa ulterioară atribuirii contractelor			
	Portal centralizat pentru achizițiile publice	Anunțurile sunt trimise către TED	Disponibilitate a serviciului DEAU	Depunerea electronică a ofertelor	Servicii naționale conectate cu eCertis	Utilizatorii pot comanda bunuri sau servicii pe cale electronică	Facturarea electronică este disponibilă	Transferul facturilor electronice către sistemele de plată	Comandă electronică obligatorie pentru bunuri sau servicii
Belgia	●	●	●	●	●	●	●	●	(*)
Bulgaria	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Cehia	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Danemarca	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Germania	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Estonia	●	●	●	●	(*)	●	●	●	●
Irlanda	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Grecia	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Spania	●	●	●	●	●	●	●	●	(*)
Franța	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Croația	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Italia	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Cipru	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Letonia	●	●	●	●	●	●	●	●	(*)
Lituania	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Luxemburg	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Ungaria	●	●	●	●	●	●	●	●	(*)
Malta	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Țările de Jos	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Austria	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Polonia	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Portugalia	●	●	●	●	●	●	●	●	●
România	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Slovenia	●	●	●	●	●	●	●	●	(*)
Slovacia	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Finlanda	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Suedia	●	●	●	●	●	●	●	●	(*)

(*) Obligatoriu la nivel central, dar nu și regional.

Statele membre dispun de cel puțin un instrument informatic care oferă o anumită funcționalitate de achiziții publice electronice – deși acesta poate să nu acopere întreaga țară și/sau să nu fie obligatorie pentru procedurile care se situează sub pragul UE.

Legendă: ● Nu ● În curs ● Da ● Nu se cunoaște

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza unei prezentări generale realizate de Comisie în urma unei serii de ateliere organizate cu autoritățile statelor membre și pe baza informațiilor publice.

Acronime

ABAC: Sistemul de contabilitate pe bază de angajamente (*Accrual Based Accounting System*)

ARES: Sistemul avansat de evidență a documentelor (*Advanced Records System* – instrumentul instituțional al Comisiei Europene pentru gestionarea documentelor)

AUDEX: instrumentul de gestionare a auditurilor externe

CATS: Sistemul de piste de audit pentru verificarea conturilor (*Clearance of Accounts Audit Trail System*)

CeSaR: baza de date privind recomandările specifice fiecărei țări

CORDA: depozitul comun de date din domeniul cercetării (*Common Research Data Warehouse*)

CRIS: Sistemul informațional comun pentru relațiile externe

DEAU: documentul unic de achiziții european

DG: direcție generală

EDES: Sistemul de detectare timpurie și de excludere (*Early Detection and Exclusion System*)

FEADR: Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală

FEGA: Fondul european de garantare agricolă

FTS: Sistemul de transparență financiară (*Financial Transparency System*)

GPSB: Comitetul director pentru granturi și achiziții publice (*Grants and Procurement Steering Board*)

IACS: Sistemul integrat de administrare și control (*Integrated Administration and Control System*)

IMS: Sistemul de gestionare a neregulilor (*Irregularity Management System*)

MRR: Mecanismul de redresare și reziliență

NGEU: *NextGenerationEU*

PAC: politica agricolă comună

PEPPOL: Achiziții publice paneuropene online (*Pan-European Public Procurement Online*)

Portalul F&T: Portalul de finanțare și licitații

SEDIA: Spațiul unic pentru schimbul de date electronice (*Single electronic data interchange area*)

SFC: Sistemul de gestionare a fondurilor în Uniunea Europeană (*System for Fund Management*)

SyGMA: Sistemul de gestionare a granturilor

TED: *Tenders electronic daily*

Glosar

Achiziții publice paneuropene online: set de standarde pentru achizițiile publice electronice la nivelul UE care permit schimbul de documente de achiziții ce pot fi citite automat.

Analitică: utilizare sistematică de metode de calcul pentru analiză.

Automatizarea robotică a proceselor: utilizarea unui software specific pentru efectuarea automată a proceselor informatice.

Bază de date: set structurat de date stocate electronic și disponibile pentru consultare și extragere.

Beneficiar real final: persoana care beneficiază, în ultimă instanță, din punct de vedere financiar de pe urma unei întreprinderi sau a unui activ.

Beneficiar: persoană fizică sau juridică ce primește un grant sau un împrumut de la bugetul UE.

Controale prin monitorizare: observarea, urmărirea și evaluarea sistematică a îndeplinirii criteriilor de eligibilitate și a obligațiilor, utilizând datele satelitare ca alternativă la inspecția fizică.

Copernicus: sistemul UE de observare și de monitorizare a Pământului, care colectează și prelucrează date de la sateliți și de la senzori tereștri pentru a furniza informații de mediu și informații cu implicații pentru securitate.

Date nestructurate: informații în formate diferite, colectate și stocate în stare brută, fără a fi clasificate sau organizate într-un mod care să faciliteze accesul la ele sau analizarea lor.

Date structurate: informații cantitative standardizate care urmează o structură predefinită, facilitând analiza acestora.

Destinatar final: persoană fizică sau juridică ce beneficiază, în ultimă instanță, de o activitate finanțată de UE, inițiată sau desfășurată de un beneficiar al unui sprijin din partea UE.

Documentul european de achiziție unic: formular standard prin care ofertanții declară că îndeplinesc cerințele de eligibilitate pentru o procedură de achiziții publice în UE.

Evaluare bazată pe piloni: evaluarea de către Comisie a normelor și a procedurilor aplicate în cadrul gestiunii indirecte pentru a se asigura faptul că interesele financiare ale UE sunt protejate la același nivel ca în cadrul gestiunii directe.

Extragere de date (*data mining*): procesul de analiză a unor volume mari de date, cu scopul de a identifica informații sub formă de tipare și tendințe.

Facturare electronică: emiterea, transmiterea, primirea și prelucrarea automată și digitală a facturilor care pot fi citite automat într-un format structurat de date.

Familia RELEX: serviciile Comisiei responsabile cu acțiunea externă, și anume DG Parteneriate Internaționale, DG Vecinătate și Negocieri privind Extinderea și Serviciul Instrumente de Politică Externă.

Inteligență artificială: utilizarea calculatoarelor pentru a simula inteligența umană prin capacități precum învățarea și rezolvarea de probleme.

Interoperabilitate: capacitatea unui sistem de a comunica și de a coopera cu alte sisteme, inclusiv prin schimbul de date.

Învățare automată: procesul prin care o aplicație informatică utilizează inteligența artificială pentru a-și îmbunătăți performanța în îndeplinirea unei sarcini specifice.

Pachet de asigurare: set de documente pe care fiecare stat membru îl prezintă anual Comisiei cu privire la fondurile structurale și de investiții europene și care include conturile anuale, un rezumat, raportul de control, declarația de gestiune și opinia de audit.

Set de date: orice colecție organizată de date.

Tehnologie emergentă: tehnologie potențial revoluționară care rezultă din cunoștințe noi sau din aplicarea inovatoare a cunoștințelor existente.

Volume mari de date (*big data*): seturi de date din diverse surse care sunt prea voluminoase pentru a fi prelucrate prin metode convenționale de prelucrare a datelor.

Echipa din cadrul Curții de Conturi Europene

Acest document de analiză a fost adoptat de Camera de audit V – Finanțarea și administrarea Uniunii, condusă de domnul Jan Gregor, membru al Curții de Conturi Europene. Sarcina a fost condusă de doamna Laima Liucija Andrikiene, membră a Curții de Conturi Europene, beneficiind de sprijinul următorilor: Tomas Mackevicius, șef de cabinet, și Aldona Dregvaite, atașată în cadrul cabinetului; Margit Spindelegger, manager principal; Tomasz Kokot, coordonator; Kristina Kosor, Eda Caliskan, Johanna Oehlin, Mircea-Cristian Martinescu și Jesús Nieto Muñoz. Ioanna Topa și Ioannis Hartoutsios au oferit sprijin în audit informatic și Thomas Everett a asigurat sprijin lingvistic.

De la stânga la dreapta: Aldona Dregvaite, Eda Caliskan, Tomas Mackevicius, Laima Liucija Andrikiene, Tomasz Kokot, Margit Spindelegger, Thomas Everett, Kristina Kosor.

DREPTURI DE AUTOR

© Uniunea Europeană, 2023

Politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare este definită în [Decizia nr. 6-2019 a Curții de Conturi Europene](#) privind politica în materie de date deschise și reutilizarea documentelor.

Cu excepția cazului în care se precizează altceva (de exemplu, într-o mențiune separată indicând drepturile de autor), conținutul elaborat de Curtea de Conturi Europeană pentru care UE deține drepturile de autor face obiectul licenței [Creative Commons Atribuire 4.0 Internațional \(CC BY 4.0\)](#). Prin urmare, ca regulă generală, reutilizarea este autorizată cu condiția menționării adecvate a autorilor și a indicării eventualelor modificări.

Reutilizatorul conținutului elaborat de Curtea de Conturi Europeană nu poate altera sensul sau mesajul inițial. Curtea de Conturi Europeană nu răspunde pentru eventualele consecințe ale reutilizării.

Este necesar să obțineți o permisiune suplimentară în cazul în care un anumit conținut prezintă persoane fizice ce pot fi identificate, de exemplu în cazul fotografiilor în care apar membri ai personalului Curții de Conturi Europene sau în cazul în care conținutul include lucrări ale unor terți.

Dacă se obține o astfel de permisiune, ea anulează și înlocuiește permisiunea de natură generală menționată mai sus și va indica în mod clar eventualele restricții de utilizare.

Pentru a utiliza sau a reproduce un conținut pentru care UE nu deține drepturile de autor, poate fi necesar să obțineți o permisiune în acest sens direct de la titularii drepturilor de autor.

Figurile 2 și 11 – pictograme: aceste figuri au fost concepute folosind resurse de pe site-ul [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Toate drepturile rezervate.

Programele informatice sau documentele care fac obiectul unor drepturi de proprietate industrială, cum ar fi brevetele, mărcile, desenele și modelele înregistrate, logourile și denumirile, sunt excluse din politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare.

Familia site-urilor instituționale ale Uniunii Europene care sunt incluse în domeniul europa.eu oferă linkuri către site-uri terțe. Deoarece Curtea de Conturi Europeană nu are control asupra acestor site-uri, sunteți încurajați să verificați politica aplicată de ele în ceea ce privește respectarea vieții private și drepturile de autor.

Utilizarea logoului Curții de Conturi Europene

Logoul Curții de Conturi Europene nu poate fi utilizat fără acordul prealabil al Curții de Conturi Europene.

PDF	ISBN 978-92-849-0606-2	ISSN 2811-8316	doi:10.2865/845114	QJ-AN-23-001-RO-N
-----	------------------------	----------------	--------------------	-------------------

Digitalizarea poate transforma administrațiile publice, ajutându-le să își presteze serviciile într-un mod mai eficient. Comisia este în curs de a-și moderniza și simplifica peisajul informatic complex. Totuși, o „Comisie cu adevărat digitală” este încă un șantier în lucru și toate organismele responsabile de gestionarea fondurilor UE se confruntă cu o serie de provocări în acest domeniu – în special, nevoia de a îmbunătăți interoperabilitatea prin alinierea diferitor sisteme informatice și baze de date.

Totodată, digitalizarea are potențialul de a eficientiza auditul fondurilor UE. Cu toate acestea, deoarece numeroasele organisme care gestionează fondurile UE utilizează atât de multe sisteme informatice divergente, nu este încă posibil să se efectueze teste pe scară largă.

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Întrebări: eca.europa.eu/ro/contact

Website: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

**CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ**